

ਕਲੀਸੀਆ ਲਈ ਸੰਭਾਲ

(1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 3)

“ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਲਿਖਦਾ ਹਾਂ ... ਤਾਂ ਤੂੰ ਜਾਣ ਲਵੇਂ ਜੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਘਰ ਵਿਚ ਜਿਹੜਾ ਜਿਉਂਦੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਅਤੇ ਸਚਿਆਈ ਦਾ ਥੰਮ੍ਹ ਅਤੇ ਨੀਂਹ ਹੈ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਵਰਤਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ” (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 3: 14, 15)।

ਖੁਦਾ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਪਾਅ ਕਿਸੇ ਖ਼ਾਸ ਆਦਮੀ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਦੇਹ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਕਲੀਸੀਆ ਲਈ ਹਨ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਯੋਗ ਐਲਡਰਾਂ (3: 1-7) ਅਤੇ ਡੀਕਨਾਂ (3: 8-13) ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਖੁਦਾ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਉਸ ਨੇ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਵਿਹਾਰ (3: 14, 15) ਅਤੇ ਨਜ਼ਾਤ ਵਿਚ ਮਸੀਹੀ ਆਦਮੀ ਦੇ ਭਰੋਸੇ (3: 16) ਲਈ ਖੁਦਾ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਹੀ ਦੱਸੀ।

ਪਾਠ 7: ਕਲੀਸੀਆ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਲਈ-ਨਿਗਾਹਬਾਨ (3:1-7)

ਅੱਜ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਮੰਡਲੀਆਂ ਵਿਚ ਅਜਿਹੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ ਕਮੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਰੂਹਾਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਐਨੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਣ ਕਿ ਉਹ ਖੁਦਾ ਦੇ ਇੱਜ਼ਤ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰ ਸਕਣ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਸੀਹੀ ਆਦਮੀ ਇਹੀ ਮੰਨ ਬੈਠੇ ਹਨ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਦੇਹ ਵਿਚ ਉਹ ਕਦੇ ਐਲਡਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦੇ। *ਭਲਾ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੋਚਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਕੀਤੀ ਸੀ?*

ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਵੱਧ ਰਹੇ ਚੇਲਿਆਂ ਵਿਚ ਆਤਮਾ ਦੇ ਨਵੇਂ ਜਨਮ ਦੀ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਲੋੜ ਹੈ ਜੋ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧਦੀ ਹੀ ਰਹੇ। ਫਿਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੰਡਲੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿਚ ਮਜ਼ਬੂਤ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਲੱਭ ਕੇ, ਚੁਣ ਕੇ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ੱਕ ਜਾਂ ਖੌਫ਼ ਦੇ ਐਲਡਰਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 6: 1-6; 11: 29, 30; 14: 21-23)।¹

ਐਲਡਰਾਂ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ‘‘ਨਾਮੁਮਕਿਨ’’ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਹ ਬਪਤਿਸਮਾ ਪਾਏ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਖ਼ਾਸ ਚੁਣਿੰਦਾ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਆਦਮੀ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣ, ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਅਤੇ ਤੀਤੁਸ 1: 6-9 ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ। ਮਸੀਹੀ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਉਹ ਵੱਡਾ ਹੋਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ‘‘ਅੰਸਤ ਮਸੀਹੀ’’ ਬਣ ਕੇ ਕੰਮ ਚਲਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਸੀਹ ਵਰਗੇ ਬਣਨ ਲਈ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰ ਮਸੀਹੀ ਲਈ ਆਪਣੇ ਵਾਸਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ

ਐਲਡਰ ਬਣਨ ਲਈ ‘ਸੁਪਰ ਸੰਤ’ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਬਾਕੀ ਭਾਈਆਂ ਨੂੰ ਅਧਿਐਨ ਨਾ ਕਰਨ, ਭਾਵ ਸਿਰਫ ਉਦਾਸੀਨਤਾ ਵਿਚ ਵਧਣ, ਆਪਣੀਆਂ ਫਜ਼ੂਲ ਬੇਵਕੂਫ਼ੀਆਂ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਹੋਵੇ! ਅਜਿਹਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਸਾਡੀ ਸੋਚ ਤੇ ਚਾਹੇ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਹਾਵੀ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਵੇਲੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਇਕ ਵੱਡੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੱਸੀ ਗਈ (ਆਇਤ 1)

ਐਲਡਰ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੌਰ ਤੇ ਉਹ ਇਕ ਮਸੀਹੀ ਆਦਮੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮ, ਸਮਾਜ, ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਰੂਹਾਨੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਵਿਕਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜੇ ਇਕ ਦਹਾਕੇ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇਰ ਦੇ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਮੰਡਲੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅਜਿਹੇ ਅਦਮੀ ਨਾ ਮਿਲਣ, ਤਾਂ ਉੱਥੇ ‘ਸੰਗਠਤ ਕਰਨ’ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਡੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਮੰਡਲੀ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ‘ਮਸੀਹੀ ਬਣੋ’ ਦੀ ਲੋੜ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਵੇ!

‘ਜਿਹੜਾ ਅਸਾਨ ਲੱਗੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰੱਖ ਲਓ ਵਾਲਾ ਵਤੀਰਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਹਾਰੇ ਨਿਯੁਕਤ ਆਦਮੀਆਂ ਵਿਚ ਹਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।’ ਬਾਈਬਲ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਇਕ ਸਿਰੇ ਤੇ ਤਾਂ ਕੋਈ ਇਹ ਚੀਕਦਾ ਹੈ, ‘ਇਨ੍ਹਾਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ,’ ਜਦਕਿ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਦੂਜੇ ਸਿਰੇ ਵਾਲਾ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਜੋ ਸਭ ਅਸਾਨ ਹੈ ਦੇ ਪੱਧਰ ਤਕ ਹੇਠਾਂ ਧੁ ਕੇ ਇਸੇ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਮੰਨਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਸਿਰਿਆਂ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਐਲਡਰ ਦਾ ਭਲਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਕਰਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦਮੀ ਲਈ ਬਾਈਬਲ ਦੇ ਨਿਯਮ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਇਸ ਅਹਿਮ ਕੰਮ ਦੀ ਇੱਛਾ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣ।

ਬਜ਼ੁਰਗ ਰੂਹਾਨੀ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਵੱਡੇ ਹੋਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਲੀਸੀਆ ਲਈ ਖੁਦਾਈ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਇਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ (3: 15; ਵੇਖੋ 1 ਪਤਰਸ 1: 22-2: 2; 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 5: 17-21)। ਇਹ ਇਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਖਾਸ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਾਲਾ ਸੰਜੀਦਾ ਕੰਮ ਹੈ।

ਲਿੰਗ

ਪੌਲਸ ਨੇ ‘ਜੇ ਕੋਈ ਪੁਰਖ’ (3: 1; NASB) ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਕੁਝ ਧਾਰਮਿਕ ਫਿਰਕਿਆਂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਐਲਡਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਵਾਬ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਅਧਿਆਇ ਦੀ ਵੰਡ ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2: 15 ਦੇ ਬਾਅਦ ਪੌਲਸ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰਕੇ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 3: 1 ਵਿਚ ਆਦਮੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨ ਲੱਗਾ। ਬੇਸ਼ੱਕ ‘ਪੁਰਖ’ ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਪਰ ਦੋ ਕਾਰਣਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਪੌਲਸ ਆਦਮੀ ਦੀ ਹੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ: ‘ਨਿਗਾਹਬਾਨ’ (ਯੂ.: *episkopon*) ਪੁਰਖ ਵਾਚਕ (ਯੂ.: *episkopos*) ਦਾ ਕਰਮ ਕਾਰਕ ਇਕ ਵਚਨ ਹੈ ਅਤੇ ਮਸੀਹ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਅਧੀਨ

ਰਹਿ ਕੇ ਔਰਤ ਲਈ 'ਇੱਕੋ ਹੀ ਪਤਨੀ ਦਾ ਪਤੀ' (ਆਇਤ 2) ਹੋਣਾ ਕਦੇ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਆਤਮਾ

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਜੇ ਕੋਈ ਪੁਰਖ ... ਲੋਚਦਾ ਹੈ।'² ਇਹ ਖਾਹਿਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮਨ ਉਸ ਆਦਮੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੱਲ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਬਲ ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਸਾਫ਼ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਮੈਂ ਨਿਗਾਹਬਾਨ ਨਹੀਂ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ।' ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦਾ ਵੀ ਸੰਬਧ ਖਾਹਿਸ਼ ਜਾਂ ਜੋਸ਼ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਣ ਪਤਾ ਲਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਲੋੜੀਂਦਾ ਚਰਿੱਤਰ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਗੱਲ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੁਆਇਆ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਇਹ ਲਿਖਦਿਆਂ ਕਿ ਇਕ ਐਲਡਰ ਨੂੰ 'ਲਚਾਰੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ' (1 ਪਤਰਸ 5:2) ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਲਿਖ ਕੇ ਇਹੀ ਵਿਚਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਪਰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਵਿਚ ਰੁਕਾਵਟ ਹੈ।

ਇਸ ਨਾਲ ਦਿਉਤ੍ਰਿਫੇਸ ਵਰਗੇ ਕਿਸੇ ਭਾਈ ਦਾ ਰਸਤਾ ਸਾਫ਼ ਹੋਣ ਦਾ, ਜਿਹੜਾ ਪੌਂਸ ਹੀ ਜਮਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ (3 ਯੂਹੰਨਾ 9-11) ਜਾਂ ਯਾਕੂਬ ਅਤੇ ਯੂਹੰਨਾ ਵਾਂਗ, ਅਹੁਦਾ ਪਾਉਣ ਦੀ ਖਾਹਿਸ਼ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ (ਮਰਕੁਸ 10:35-37) ਪ੍ਰਤੀ ਚਿੰਤਤ ਹੋਣਾ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਇਤ 1 ਦੇ ਅਗਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਇਸ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾ ਦਿੱਤਾ।

ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ

ਆਉ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਗੱਲ 'ਜੇ ਨਿਗਾਹਬਾਨ ਹੋਣ ਨੂੰ ਲੋਚਦਾ ਹੈ' (3:1) ਵਿਚ ਯੂਨਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਗੌਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।³ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਸ਼ਬਦ 'ਹੁੰਦੇ' ਯੂਨਾਨੀ ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਮੂਲ ਅਰਥ ਹੋਵੇਗਾ 'ਜੇ ਕੋਈ ਨਿਗਾਹਬਾਨੀ ਕਰਨ ਦਾ ਚਾਹਵਾਨ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਭਲੇ ਕੰਮ ਦੀ ਇੱਛਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।' ਸਨਮਾਨ ਨਾਲੋਂ ਵਧ ਕੇ ਇਹ ਇਕ ਗੰਭੀਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਅਹੁਦਾ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਇਕ ਕੰਮ ਹੈ! ਇਸ ਮਹਾਨ ਕੰਮ ਲਈ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ 'ਐਲਡਰ ਜਾਂ ਬਜ਼ੁਰਗ,' 'ਪਾਸਟਰ/ਪਾਸਬਾਨ ਜਾਂ ਰਖਵਾਲਾ' ਅਤੇ 'ਚਰਵਾਹਾ' (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 20:17, 28; ਅਫ਼ਸੀਆਂ 4:11; ਤੀਤੁਸ 1:5, 7; 1 ਪਤਰਸ 5:1-3) ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ 'ਨਿਗਾਹਬਾਨ ਜਾਂ ਬਿਸ਼ਪ' ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ (ਤੀਤੁਸ 1:7) ਅਦਲ ਬਦਲ ਕੇ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

ਨਿਗਾਹਬਾਨ ਜਾਂ ਬਿਸ਼ਪ	ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ
ਐਲਡਰ। ਬਜ਼ੁਰਗ (ਜਾਂ ਪ੍ਰੈਸਬਿਟਰ)	ਉਮਰ ਅਤੇ ਪਕਿਆਈ
ਪਾਸਟਰ। ਪਾਸਬਾਨ (ਜਾਂ ਚਰਵਾਹਾ)	ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਰੂਹ

ਸੇਵਾ

ਪੌਲੁਸ ਲਿਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ‘[ਨਿਗਾਹਬਾਨ] ਚੰਗੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਚਾਹੁੰਦਾ⁴ ਹੈ।’ ‘ਚਾਹੁੰਦਾ’ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ‘ਕੰਮ’ ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਤੇ, ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ‘ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਤਮੰਨਾ ਕਰਨ’ ਦੀ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ; ਅਤੇ ‘ਚੰਗੇ’ ਸ਼ਬਦ ਐਲਡਰ ਨਾਲ ਕੰਮ ਦੇ ਜੁੜਨ ਨਾਲ ਪੌਸ ਵਾਲੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਕੱਢ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਵਾਕ ਅੰਸ ਉਸ ਭਾਈ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਰਾਜ ਨੂੰ ਵਧਦਾ ਵੇਖਣ ਦਾ ਐਨਾ ਚਾਹਵਾਨ ਹੈ ਕਿ ਉਹਦਾ ਮਨ ਆਪਣੇ ਮੁਕਤੀਦਾਤੇ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨ ਨੂੰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਹਾਰ ਨੂੰ ਅਗਲੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਾ ਲਈਏ ਤਾਂ ਨਤੀਜੇ ਵਿਚ ਖੁਦਾ ਲਈ ਮਹਾਨ ਕਰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮਿਲੇਗਾ।

ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ (ਆਇਤਾਂ 2-7)

ਨਿਗਾਹਬਾਨਾਂ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਚੌਕਸੀ ਵਰਤਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮਨ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਬੈਠੇ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਬਣਾਏ ਹੋਏ ਕਾਇਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਫੁੱਟਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਰਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਲਿਖੇ ਵਿਚ ਨਾ ਕੁਝ ਜੋੜਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਨਾ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾਵੇ!

‘ਨਿਗਾਹਬਾਨ’ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਕੇ ਪੌਲੁਸ ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪੌਲੁਸ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਬਾਰੇ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਸਮੂਹ ਦੀ। ਹਰ ਆਦਮੀ ਵਿਚ ਉਹ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਹੋਣੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਨਿਗਾਹਬਾਨ ਉਹੋ ਜਿਹਾ ਹੀ ‘ਹੋਵੇ’⁵ ਜਿਸ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਸੁਝਾਅ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਨਿਗਾਹਬਾਨ ਵਿਚ ਇਹ ਖੁਬੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ, ਬਲਕਿ ਅਸਲ ਵਿਚ ਹੁਕਮ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਵਿਚ ਇਹ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਹੋਣੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਇਹ ਉਸ ਦਾ ਫ਼ਰਜ਼ ਹੈ।

ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਕਿਸੇ ਦਰਜੇ ਤਕ (ਜਿਵੇਂ ‘ਦੀਨ’ ਅਤੇ ‘ਪ੍ਰਾਹੁਣਚਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ’) ਹੋਣੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਭਾਈਆਂ ਵਿਚ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣਗੀਆਂ। ਸਾਡੇ ਸਮਝਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਯੋਗ ਭਾਈਆਂ ਵਿਚ ਇਹ ਗੁਣ ਇੱਥੋਂ ਤਕ ਹੋਣ ਕਿ ਉਸਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਹੋਣ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਲੋਕ ਜਿੰਨਾਂ ਉਹ ਭਲਾ ਹੈ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਸਖ਼ਤ, ਜਿੰਨਾਂ ਸੰਜਮੀ ਹੈ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਗੁੱਸੇ ਵਾਲਾ, ਜਿੰਨਾਂ ਆਦਰ ਯੋਗ ਹੈ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਬਦਨਾਮ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਦਰਜਿਆਂ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਉਹ ਅਯੋਗ ਹੈ!

ਇਸ ਵਿਚ ਦੋ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪਹਿਲਾ ਇਹ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਵੱਲੋਂ ਵਰਤੇ ਹਰ ਸ਼ਬਦ ਜਾਂ ਵਾਕ ਅੰਸ ਦਾ ਅਰਥ ਦੱਸੋ। ਦੂਜਾ, ਐਲਡਰਾਂ ਲਈ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਕੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਵਿਚਕਾਰ ਗੰਭੀਰ ਸਮਾਨਤਾ ਵੇਖਣਾ! ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਵਿਚ ਮਦਦ ਲਈ ‘ਐਲਡਰਾਂ ਲਈ ਯੋਗਤਾਵਾਂ’ ਵਾਲਾ ਚਾਰਟ ਵੇਖੋ। ਇਸ ਵਿਚ ਚਾਰ ਅਨੁਵਾਦਾਂ, ਨਿਊ ਅਮੈਰਿਕਨ ਸਟੈਂਡਰਡ ਵਰਜ਼ਨ, ਕਿੰਗ ਜੇਮਸ ਵਰਜ਼ਨ, ਅਮੈਰਿਕਨ ਸਟੈਂਡਰਡ ਅਤੇ ਨਿਊ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਵਰਜ਼ਨ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਇਸ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਅਨੁਵਾਦ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਜਾਂ ਨਾ ਮੰਨਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਫ਼ਰਕ ਵੇਖਣਾ ਹੈ।

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਹਰ ਮੈਂਬਰ ਵਿਚ ਉਹੀ ਗੁਣ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਐਲਡਰ ਵਿਚ ਹੋਣੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਕੁਦਰਤੀ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਹੀ ਪਤਨੀ ਦਾ ਪਤੀ ਹੋਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ, ਨਾ ਮਸੀਹ ਕਿਸੇ ਕੁਆਰੇ ਤੋਂ ਸੁਰਗ ਵਿਚ ਜਾਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਲੈਣ ਲਈ ਪਤਨੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਜੇ ਕੋਈ ਕੁਆਰਾ ਆਦਮੀ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਹੀ ਪਤਨੀ ਦਾ ਪਤੀ ਬਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਲਡਰ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 7: 1, 2; ਮੱਤੀ 19: 5, 6)। ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਆਹੇ ਜੋੜੇ ਨੂੰ ਜਿਹੜਾ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਪੋਸ਼ਣ ਇਵੇਂ ਕਰਨ ਕਿ ਉਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ, ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਬਣਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਅਵਾਰਾ ਜਾਂ ਬਗ਼ਾਵਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੋਣ ਦਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਨਾ ਲੱਗੇ (ਤੀਤੁਸ 1: 6; ਅਫ਼ਸੀਆਂ 6: 1-4)। ਇਸ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਮਸੀਹੀ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਚੇਲਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 5: 11-14; 1 ਪਤਰਸ 3: 15; 2: 2)।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਤੇ ਵਾਕਾਂ ਦੀਆਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਨੁਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਰਲਾ ਕੇ ਸਾਨੂੰ ਐਲਡਰਾਂ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਮਝ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਨਕਾਰਾਤਮਕ

‘‘ਨਿਰਦੋਸ਼।’’⁶ ਬੇਸ਼ੱਕ ਰਸੂਲਾਂ ਦਾ ਅਤੇ ਯਿਸੂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਵਿਰੋਧ ਗੜਬੜ ਕਰਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹੋਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ (ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 12: 2, 24; 15: 2; ਲੂਕਾ 13: 14; ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 17: 6; 24: 5), ਜਦਕਿ ਈਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵੀ ਗ਼ਲਤ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਨਹੀਂ ਲਾ ਸਕਿਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐਲਡਰ ਨੂੰ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਹੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜੀਣ ਵਾਲਾ ਆਦਮੀ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਗ਼ਲਤ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਨਾ ਲਗ ਸਕੇ।

‘‘ਨਾ ਪਿਅੱਕੜ।’’⁷ ਇੱਥੇ ਸਿਰਫ਼ ਸ਼ਰਾਬੀ ਹੋਣ ਦੀ ਹੀ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਬੇਸ਼ੱਕ ਸਾਨੂੰ ਓਸੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸ਼ਬਦ ਮਿਲਣਾ ਸੀ। ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਇੱਥੇ ‘‘ਸ਼ਰਾਬੀ’’ ਬਹੁਤ ਪੀਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੂਲ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ‘‘ਬਹੁਤ’’ ਸ਼ਬਦ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਆਦਮੀ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਨਸ਼ਾ ਨਾ ਚੜ੍ਹਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਨਾ ਪੀਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਆਪਣੀ ਆਦਤ ਬਣਾ ਲਈ ਹੈ।⁸

‘‘ਨਾ ਮੁੱਕੋਬਾਜ਼।’’⁹ ਮਾਰ ਕੁੱਟ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਆਦਮੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੌਰ ਤੇ ‘‘ਹੱਥ ਛੂਟ’’ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਆਦਮੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਮੁਸੀਬਤ ਪੈਣ ਤੇ ਆਪਣੇ ਉੱਤੇ ਕਾਬੂ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਪਾਉਂਦਾ।

‘‘ਨਾ ਝਾਗੜੂ’’ ਹੋਵੇ।¹⁰ ਐਲਡਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਝਗੜੇ ਅਤੇ ਲੜਾਈ ਖੜੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ‘‘ਵਧਾਉਣ ਵਾਲੇ’’ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੈ।¹¹ ਅਜਿਹਾ ਆਦਮੀ ‘‘ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਝਗੜਾ’’ ਕਰਦਾ ਹੈ ‘‘ਜਿਸ ਤੋਂ ਕੁਝ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ’’ (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2: 14)।

ਐਲਡਰਾਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨਨ ਹੀ ਅਜਿਹੀ ਸੋਚ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।¹²

“ਨਾ ਪੈਸੇ ਦਾ ਲੋਭੀ।”¹³ ਤੀਤੁਸ 1:7 ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਨੇ “ਨਾ ਬੂਠੇ ਨਫੇ ਦਾ ਲੋਭੀ ਹੋਵੇ” ਵਾਂਗ ਅੰਸ਼ ਵਰਤਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਆਦਮੀ ਬੇਈਮਾਨੀ ਨਾਲ ਦੌਲਤ ਕਮਾਉਣ ਦਾ ਭੁੱਖਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 6:9)। ਉਸ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਧਨ ਦੇਣਾ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਮੁੱਲ ਲੈਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਯਹੂਦਾ ਇਸਕਰਯੋਤੀ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ (ਯੂਹੰਨਾ 12:4-6)।

“ਨਵਾਂ ਚੇਲਾ ਨਾ ਹੋਵੇ।”¹⁴ ਨਵਾਂ ਬਣਿਆ ਮਸੀਹੀ ਐਲਡਰ ਬਣਨ ਨੂੰ ਇਕ ਵੱਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਥਾਂ ਵੱਡਾ ਅਹੁਦਾ ਸਮਝ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਖੁਦਾ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਪਾਏ ਦੂਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਐਲਡਰ ਬਣ ਜਾਣ ਨਾਲ ਉਹ ਹੰਕਾਰ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਨਵੇਂ ਚੇਲੇ ਹੋਣ, ਬਾਈਬਲ ਦਾ ਗਿਆਨ ਜਾਂ ਇੱਜ਼ਤ ਨੂੰ ਸਿਖਾਉਣ ਅਤੇ ਚਰਾਉਣ ਲਈ ਰੂਹਾਨੀ ਸਮਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

“ਨਾ ਮਨ ਮਤੀਆ ਹੋਵੇ”¹⁵ (ਤੀਤੁਸ 1:7)। ਜ਼ਿੰਦੀ ਆਦਮੀ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਸਮਝਦਾਰ ਜਾਂ ਬੁੱਧਵਾਨ ਭਾਈਆਂ ਦੀਆਂ ਖਾਹਿਸ਼ਾਂ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਆਦਮੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦੀ ਬਣਾ ਕੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਰੂਹਾਨੀ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜ਼ਾਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਚੰਗੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਵੇਗਾ ਜਾਂ ਇਕ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹ ਵਾਂਗ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ।

“ਨਾ ਕ੍ਰੋਧੀ”¹⁶ ਹੋਵੇ (ਤੀਤੁਸ 1:7)। ਕਾਹਲਾ, ਗੁੱਸੇ ਵਾਲਾ ਆਦਮੀ ਜਿਹੜਾ ਝੱਟ ਗੁੱਸੇ ਵਿਚ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਠੰਡੇ ਦਿਮਾਗ ਨਾਲ ਨਿਆਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਉਹ ਕਲੀਸੀਆ ਦੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਅਤੇ ਬੇਹੱਦ ਨਾਜ਼ੁਕ ਹਾਲਾਤ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਧੀਰਜ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

ਸਕਾਰਾਤਮਕ

“ਇੱਕੋ ਹੀ ਪਤਨੀ ਦਾ ਪਤੀ।”¹⁷ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਯੋਗਤਾ ਆਪਣਾ ਵਰਣਨ ਆਪ ਹੀ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਉੱਤੇ ਵਧੇਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਜੇ. ਡਬਲਯੂ. ਮੈਕਗਰਵੇ ਨੇ ਇਹ ਨਿਚੋੜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ:

“ਇੱਕੋ ਹੀ ਪਤਨੀ ਦਾ ਪਤੀ” ਦੇ ਤਿੰਨ ਅਰਥ ਕੱਢੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ: (1) ਪਹਿਲੀ ਪਤਨੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਦੂਜੀ ਪਤਨੀ ਵਾਲਾ ਆਦਮੀ ਨਹੀਂ; (2) ਦੋ ਜਾਂ ਵੱਧ ਪਤਨੀਆਂ ਦਾ ਆਦਮੀ ਨਹੀਂ; (3) ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਆਦਮੀ ਨਹੀਂ ਜਿਸ ਦੀ ਕੋਈ ਪਤਨੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। “ਪਤਨੀ” ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ “ਇੱਕੋ” ਨਾਓਂ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਇਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਚ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ; ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਭੇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਦੂਜੀ ਪਤਨੀ ਵਾਲਾ ਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਮਰ ਚੁੱਕੀ ਪਤਨੀ ਦਾ ਪਤੀ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਬਲਕਿ ਉਹ ਤਾਂ ਇੱਕੋ ਹੀ ਪਤਨੀ ਦਾ ਪਤੀ ਹੈ। ਭਲਾ ਇਸ ਵਿਚ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਿਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਿਸ ਦੀ ਕੋਈ ਪਤਨੀ ਨਾ ਹੋਵੇ? ਮੇਰੇ ਖ਼ਿਆਲ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਅੱਖ, ਇਕ ਹੱਥ, ਇਕ ਪੈਰ ਵਾਲੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਅੱਖ, ਹੱਥ ਜਾਂ ਪੈਰ ਵਾਲਾ ਆਦਮੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ! ਜੇ ਉਸ ਦਾ ਇਕ ਦੋਸਤ,

ਇਕ ਘਰ ਅਤੇ ਖੇਤ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਕੋਈ ਪਤਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।¹⁸

ਵਿਆਹ, ਤਲਾਕ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਿਆਹ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਚੌਥੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਹਿਮ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ‘‘ਕੀ ਤਲਾਕ ਦੇਣ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਦੇਣਾ ਵਚਨ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਹੈ?’’ ਜੇ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ; ‘‘ਇੱਕੋ ਔਰਤ ਦਾ ਪਤੀ’’ ਹੈ। ਤਲਾਕ ਕਦੋਂ ਹੋਇਆ? ਭਲਾ ਇਸ ਨਾਲ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਦੀ ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਵੇਗੀ? ਅਜਿਹੇ ਸਵਾਲਾਂ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।¹⁹

‘‘ਪ੍ਰਹੇਜ਼ਗਾਰ।’’²⁰ ਖੁਦਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੂਜਿਆਂ ਥਾਰੇ ਸੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਰੋਮੀਆਂ 14:21 ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ।

‘‘ਸੁਰਤ ਵਾਲਾ’’²¹ (ਸੰਜੀਦਾ; ASV)। ਐਲਡਰਾਂ ਨੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 13:11; 14:20)। ਇਸ ਵਿਚ ਬੇਤੁਕੀ ਹੋਸ਼ਿਆਰੀ ਜਾਂ ਠੱਠਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ। NASB ਵਾਲੀ ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਇਸੇ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਤੀਤੁਸ 1:8 ਵਿਚ ‘‘ਸੋਝੀ ਵਾਲਾ’’ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

‘‘ਨੇਕ ਚਲਨ’’²² (ਅਨੁਸ਼ਾਸਿਤ; ASV)। ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅਤੇ ਕੰਮ ਕਾਜ ਵਿਚ ਬੇਨੇਮਾ ਆਦਮੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਵਿਹਾਰ ਨੂੰ ਬੇਨੇਮਾ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਭਟਕਣ ਵਾਲੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣਨ, ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਗ਼ੈਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵਾਲੇ ਵਿਹਾਰ ਨੂੰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਿਤ ਕਰਨ, ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਦੁਰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ, ਭਾਈਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਤਾਕਤ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਵਿਚ ਨਾਕਾਮੀ ਹੱਥ ਲਗ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਭੌਤਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਰਿਕਾਰਡ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਮੇਲ ਜੋਲ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਪਾਏਗਾ। ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਨਾਮੁਮਕਿਨ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਨਾਲ ਮੰਡਲੀ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਕਦੇ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਮਾਲੀ ਤੌਰ ਤੇ ਬਿੱਲਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ; ਯੋਗਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਚੰਦਾ ਦੇਣ ਜਾਂ ਕਦੇ ਅਧਿਐਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਭਾਈਆਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਅਜਿਹੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਬੰਦਗੀ ਵੀ ਭਗਤੀ ਅਤੇ ਭੈਅ ਨਾਲ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਨਮੂਨਿਆਂ ਦੀ ਥਾਂ ਪੁਰਾਣੀ ਲੀਹ ਤੇ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦਾ ਦਰਸ਼ਣ ਕਦੇ ਵਧੇਗਾ ਨਹੀਂ, ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਯੋਜਨਾਬੱਧ, ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਆਊਟਰੀਚ ਲਈ ਸਮਾਂ ਮਿਲ ਸਕੇਗਾ। *ਬੇਨੇਮੀ ਹੋਣ ਤੇ ਕਿੰਨਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ!*

‘‘ਪ੍ਰਾਹੁਣਚਾਰ।’’²³ ਐਲਡਰ ਦਾ ਘਰ ਸਿੱਖਿਆ ਪਾਉਣ ਅਤੇ ਸਲਾਹ ਲੈਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਖੁੱਲ੍ਹਿਆ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੰਡਲੀ ਦੀ ਚਰਵਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ, ਐਲਡਰ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਲਈ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਵਕਤ ਬਿਤਾਏ। ਓਟੋ ਫੋਸਟਰ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਹੈ:

ਅਜਿਹਾ ਦਰਜਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਐਲਡਰ ਲਈ ਆਪਣੀ ਮਿਸਾਲ ਨਾਲ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਹੁਣਚਾਰ ਹੋਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਕਲੀਸੀਆ ਦੀਆਂ ਸਭਾਵਾਂ ਵਿਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਦੋਸਤਾਨਾਂ ਵਿਹਾਰ ਅਤੇ ਮੰਡਲੀ ਦੇ ਨਵੇਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਿਖਾਉਣਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਹੁਣਚਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਿਰਫ਼

ਬਾਹਰੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਨੂੰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਕਮਜ਼ੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਘਰ ਸੌਂਦਣਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਗਤੀ ਕਰਕੇ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਹੋ ਸਕਣ। ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਹੁਣਚਾਰੀ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਮਸੀਹ ਦੀ ਦੇਹ ਦੇ ਅੰਗ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਕੇ ਉਹ ਮਸੀਹੀ ਘਰ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਅਤੇ ਭਲਿਆਈ ਨੂੰ ਜਾਣ ਸਕਦੇ ਹਨ।²⁴

‘‘ਸਿਖਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ।’’²⁵ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਹੀ ‘‘ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਯੋਗ’’ ਤੋਂ ਸੁਝਾਅ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਲਡਰ ਦਾ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤਕ ਮਾਹਿਰ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਉਹ ਸਿਖਾਉਣ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਦੀ ਆਪਣੀ ਕਲਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਚਾਹਵਾਨ ਵੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (ਯਿਰਮਿਯਾਹ 3: 14, 15; ਹਿਜ਼ਕੀਏਲ 34: 1-10)। ਜੇ. ਡਬਲਯੂ. ਮੈਕਗਰਵੇ ਨੇ ਐਲਡਰ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ:

ਇਹ ਕਿਹੜੀ ਸਿੱਖਿਆ ਹੈ? ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ; ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤਾਂ ਕਲੀਸੀਆ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਸੰਸਾਰ ਲਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਐਲਡਰ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਐਲਡਰ ਦਾ ਕੰਮ ਕਲੀਸੀਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸੀ। ਸਾਫ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹ ਸਿੱਖਿਆ ਰਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਆਗਿਆ ਦੇ ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਵਾਲੀ ਹੀ ਹੈ। ਕਿ ‘‘ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਮੰਨਣਾ ਸਿਖਾਓ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।’’ ਫਿਰ ਤਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤਕ ਐਲਡਰਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਰਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਕੰਮ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਇਹ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਸੀਂ ਉਸ ਤੋਂ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਰਸੂਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਤੋਂ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਪੌਲਸ ਐਲਡਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਉਸ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਮਿਹਨਤ ਬਾਰੇ ਇਸੇ ਢੰਗ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ‘‘ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਭਲੇ ਦੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਦੱਸਣ ਵਿਚ ਕੁਝ ਫ਼ਰਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸਗੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਅਤੇ ਘਰ ਘਰ ਵਿਚ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ।’’ ਇਹ ਗੱਲ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਇਕ ਮਿਸਾਲ ਜਾਂ ਨਮੂਨੇ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਰੱਖਦਾ ਹੈ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 20:35); ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਸਿੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਆਮ ਅਤੇ ਘਰ ਘਰ ਸਿਖਾਉਣ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।²⁶

‘‘ਸੀਲ ਸੁਭਾਅ।’’²⁷ ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਆਦਮੀ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਇਕ ਮਾਂ ਵਾਂਗ, ਦੂਜੇ ਦੀ ਭਾਵਨਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਆਦਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ (1 ਥੋਸਲੋਨੀਕੀਆਂ 2: 7-12)।

‘‘ਆਪਣੇ ਘਰ’’²⁸ ਦਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਬਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਗੰਭੀਰਤਾਈ ਨਾਲ ਵੱਸ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ।’ ਧਿਆਨ ਦਿਓ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਐਲਡਰ ਲਈ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ²⁹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਮਿਹਨਤੀ, ਚੌਕਸ, ਧਿਆਨ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਕਾਬੂ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ, ਇਕ ਐਲਡਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਅਜਿਹੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸੱਚਮੁੱਚ ਵੱਸ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਣ।³⁰

ਅਜਿਹੀ ਅਧੀਨਤਾ ਪੂਰੀ ‘‘ਗੰਭੀਰਤਾ’’³¹ ਨਾਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਐਲਡਰ ਵੱਲੋਂ

ਪਿਤਾ ਵਾਂਗ ਅਧੀਨ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੰਨਣ ਵਿਚ ਤੀਤੁਸ 1:6 ਤੋਂ ਵਾਧੂ ਵਿਚਾਰ ਜੋੜ ਲਓ: ‘... ਜਿਹਦੇ ਬਾਲਕ ਨਿਹਚਾਵਾਨ ਹੋਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਿੰਮੇ ਬਦਚਲਣੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਨਾ ਉਹ ਢੀਠ ਹੋਣ।’

ਫਿਰ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨਾ ਲਾਹੇਵੰਦ ਹੈ। ‘ਨਿਹਚਾਵਾਨ’ ਸ਼ਬਦ ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿਓ। ਕਿਰਿਆ *pisteuo* ਭਾਵ ‘ਨਿਹਚਾ’ ਦਾ ਅਰਥ ‘ਸੱਚ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ; ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਰਨਾ ... ਵਿਚ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਣਾ ... ਹੈ।’³² ਇਹ ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਨਿਹਚਾ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇ ਦੇਣ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬਾਈਬਲ ਤੋਂ ਇਹ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿਚ ਨਿਹਚਾਵਾਨ ਕੌਣ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਤੀਤੁਸ 1:6 ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਵੀ ਹਨ।

ਐਲਡਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅਜਿਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਬਦਚਲਣੀ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਦੇ ਹੋਣ।³³ ਉਹ ਢੀਠ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਹਣੇ ਚਾਹੀਦੇ।³⁴ ਇਹ ਦੋ ਸ਼ਰਤਾਂ ਐਲਡਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣ ਦੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਉਲਟ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਂਦਿਆਂ ਹਨ। NIV ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ‘ਐਲਡਰ ਉਹ ਆਦਮੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ... ਜਿਸ ਦੇ ਬੱਚੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹੋਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਜੰਗਲੀ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਨਾ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਹੋਣ ਦਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਨਾ ਹੋਵੇ।’

ਐਲਡਰਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਅਤੇ ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ

1. *ਭਲਾ ਐਲਡਰ ਦੇ ਇਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਿਹਚਾਵਾਨ ਬੱਚੇ ਹੋਣੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ?*³⁵ ਜਦ ਪੌਲੁਸ ਇਕ ਖ਼ਾਸ ਆਦਮੀ ਲਈ ਖ਼ਾਸ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਭਲਾ ਅਸੀਂ ‘ਲੋੜ ਦੇ ਬਹੁਵਚਨ (ਬੱਚੇ) ਵਿਚ ਵਚਨ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ’ ਦਾ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਸਹੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ? ਬਾਈਬਲ ਦੀ ਗੱਲ ਵਿਚ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ *ਗਿਣਤੀ* ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ *ਸੁਭਾਅ* ਤੇ?

1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 5: 16 ਵਰਗੀ ਆਇਤ (ਜਿਸ ਵਿਚ ਯੂਨਾਨੀ ਜਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਤੀਤੁਸ 1:6 ਵਰਗੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਬਨਾਵਟ ਹੀ ਹੈ) ਮੈਨੂੰ ਕਾਇਲ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਜ਼ੋਰ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ *ਸੁਭਾਅ* ਤੇ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਬੱਚੇ ਹੋਣ ਤੇ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਬਦਚਲਣੀ ਜਾਂ ਬਗ਼ਾਵਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਆਦਮੀ ਯੋਗ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇ। (ਉਤਪਤ 21:7; ਮਰਕੁਸ 10:29; ਲੂਕਾ 20:29-31; 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 5:4; 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 7:14 ਵਿਚ ‘ਸੰਤਾਨ’ ਅਤੇ ‘ਬਾਲਕਾਂ’ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ।)

ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਜਿਸ ਦੇ ਜਿੰਨੇ ਵੱਧ ਬੱਚੇ ਹੋਣਗੇ ਉਸ ਵਿਚ ਓਨੀ ਹੀ ਬਹੁਤੀ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਹੋਣ ਜਾਂ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕਲਾ ਵੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਵਿਚ ਜੋੜਨਾ ਹੈ। ਭਲਾ ਦਸ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਵਿਚ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਲੇ ਬੰਦੇ ਨਾਲੋਂ ਪੰਜ ਗੁਣਾ ਵੱਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ? ਭਲਾ ਦੋ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਵਿਚ ਇਕ ਬੱਚੇ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨਾਲੋਂ ਦੁਗਣੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ? ਜੇ ਇਹ ਕੋਈ ਮੰਨਣ ਯੋਗ ਮਾਪਕ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਵੱਡੀਆਂ

ਮੰਡਲੀਆਂ ਦੇ ਐਲਡਰਾਂ ਦੇ ਛੋਟੀਆਂ ਮੰਡਲੀਆਂ ਦੇ ਐਲਡਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਬੱਚੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਸਨ? ਅਜਿਹੇ ਤਰਕ ਨੂੰ ਕੌਣ ਮੰਨਦਾ ਹੈ? ਜੇ ਕਿਸੇ ਦੇ ਬੱਚੇ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਤੇ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਖੁਦ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਰੂਹਾਨੀ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਤੇ ਹੈ।

ਬਾਈਬਲ ਕਿਤੇ ਵੀ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਗੱਲ ਕਹਿੰਦੀ ਜਾਂ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨਾਲ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਜਾਂ ਪਿਤਾ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦਾ ਪੱਧਰ ਤੈਅ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਕੋਈ ਪਿਤਾ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਇਕ ਬੱਚੇ ਦਾ ਪਾਲਣ ਪੋਸ਼ਣ ਈਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਭਲਾ ਇਸ ਨਾਲ ਇਹ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਕਿ ਉਹ ਦੋ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਪੋਸ਼ਣ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ? ਜੇ ਉਹ ਇਕ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਸਕਦਾ, ਤਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਯਕੀਨ ਕੌਣ ਦੁਆ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦੋ ਜਾਂ ਤਿੰਨ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਵਿਚ ਨਾਕਾਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ? ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਐਨੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿ ਸੁਭਾਅ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ? ਬਲਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਵੱਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਹੋਣ ਤੇ ਐਨਾ ਧਿਆਨ ਨਾ ਦਈਏ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਵੇਖਣਾ ਹੀ ਭੁੱਲ ਜਾਈਏ!

2. ਜੇ ਕਿਸੇ ਐਲਡਰ ਦੇ ਦੋ ਬੱਚੇ ਹੋਣ ਜਿਹੜੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਹਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਬੇਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਕੀ ਉਸ ਨੂੰ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਬੇਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਇੱਜ਼ਤ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਮੌਜੂਦ ਤਰੀਕਾ ਦੁਆ ਭਰੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਪਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਈਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ ਵਕਤ ਦੇਣ। ਖੁਦਾ ਨੇ ਹਰ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਇਸ ਕਰਕੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੇਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਬੱਚਾ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਭਰੇ ਅਤੇ ਬਾਈਬਲ ਮੁਤਾਬਕ ਕੀਤੇ ਹਰ ਯਤਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰੇ। ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਐਲਡਰ ਆਪਣੇ ਹੀ ਬੱਚੇ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋ ਪੈਂਦਾ ਹੈ (ਵਿਵਸਥਾਸਾਰ 21:18-20; ਮੱਤੀ 18:15-18; 2 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 3:6, 14, 15)। ਅਜਿਹੇ ਐਲਡਰ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੀ ਈਮਾਨਦਾਰੀ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਜੇ ਉਹ ਉਸ ਉਜਾੜ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਸੱਚਮੁੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਆਦਮੀ ਹੋਣਾ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਸਾਡੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਚੌਕਸੀ ਕਰ ਸਕਿਆ (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 13:17)।

ਜੇ ਐਲਡਰ ਦਾ ਕੋਈ ਬੱਚਾ ਬੇਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਐਲਡਰ ਨਾ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਵਾਪਸ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਮੰਡਲੀ ਦੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਚੌਕਸੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਪਣੀ ਅਯੋਗਤਾ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਹ ਐਲਡਰ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਬਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਉੱਤੇ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਕਿਸੇ ਦੁਖੀ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਤਸੱਲੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਹਾਲਾਤ ਲਈ ਉਸ ਤੋਂ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਫਤਹਿ ਪਾਉਣ ਵਿਚ ਕਿਵੇਂ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਨ?

3. ਜੇ ਕਿਸੇ ਆਦਮੀ ਦੇ ਦੋ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਬੱਚੇ ਹੋਣ ਅਤੇ ਇਕ ਐਨਾ ਛੋਟਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਹ ਅਜੇ ਮਸੀਹੀ ਨਾ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਭਲਾ ਉਸ ਨੂੰ ਐਲਡਰ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਯਕੀਨਨ ਇਸ ਭਾਈ ਦੇ ਬੱਚੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ

ਬਦਚਲਣੀ ਜਾਂ ਬਗਾਵਤ ਦਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਘਰੇਲੂ ਪੱਧਰ ਤੇ ਉਹ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਚੁਣ ਕੇ ਨਿਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਤਾਂ ਉਸ ਭਾਈ ਦਾ ਜਿਸ ਦੇ ਦੋ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਬੱਚੇ ਹਨ, ਉਸ ਨੂੰ ਐਲਡਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਚੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਦੇ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ? ਭਲਾ ਉਸ ਨੂੰ ਸੱਤ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਦਸ ਜਾਂ ਬਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ (ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ) ਭਾਵ ਜਦ ਤਕ ਉਸਦਾ ਛੋਟਾ ਬੱਚਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਮੰਨ ਲੈਂਦਾ (ਭਾਵ ਬਪਤਿਸਮਾ ਨਹੀਂ ਲੈ ਲੈਂਦਾ), ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?

4. ਜਦ ਕਿਸੇ ਐਲਡਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਨਾ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਣ ਤਾਂ ਭਲਾ ਇਹਦੇ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਭਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਨਾ ਰਹਿਣ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਵੀ (ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਥਾਂ ਰਹਿੰਦਿਆਂ) ਸੇਵਾ ਈਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ 3:4 ਵਿਚ ‘ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੀ’ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿਓ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ‘ਇਕ ਪਰਿਵਾਰ, ਖਾਨਦਾਨ ... ਇਕ ਆਦਮੀ ਦੀ ਔਲਾਦ ਦੇ ਸਭ ਲੋਕ’ ਹਨ। ਇਹ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ‘ਛੱਤ ਹੇਠ’ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਖਿਆਲ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਹੈ। ਦੂਜਾ, 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 5:3-5 ਕਿਸੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦਾ ਟਿਕਾਣਾ ਛੱਡ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਬੁਨਿਆਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਖਾਸ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਰੀਏ। ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਬੀਮਾਰੀ ਜਾਂ ਮੁਸ਼ੀਬਤ ਆਉਣ ਤੇ, ਉਹ ਭਾਵੇਂ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਣ ਜਾਂ ਨਾ। ਤੀਜਾ, ਕਹਾਉਤਾਂ 22:6 ਵਿਚ ਇਕ ਨਿਯਮ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਕੋਈ ਬੱਚਾ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਣ ਘਰੋਂ ਮਿਲੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਚ ਕਮੀ ਹੈ? ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣਾ ‘ਇਹ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਕਿ ਉਹ ਬੰਦਗੀਆਂ ਵਿਚ ਜਾਂਦੇ ਹਨ’ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਹੈ। ਚੌਥਾ, ਜੇ ਕਿਸੇ ਐਲਡਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਬੇਵਿਸ਼ਵਾਸੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਭਲਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਲੋਕ ਆਪਣੀਆਂ ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣ ਲਈ ਉਸ ਤੇ ਯਕੀਨ ਕਰਨਗੇ? ਭਲਾ ਉਹ, ਉਹ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਹਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਹੈ? ਮੇਰਾ ਆਪਣਾ ਮੰਨਣਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਲਾਤਾਂ ਵਿਚ ਆਦਮੀ ਅਯੋਗ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਐਲਡਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਉੱਠਣ ਵਾਲੇ ਕਈ ਹੋਰ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਮਦਦ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਆਓ ਹੁਣ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੂਚੀ ਵੱਲ ਚੱਲਦੇ ਹਾਂ।

‘‘ਬਾਹਰ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਕੋਲੋਂ ਉਹਦੀ ਨੇਕ ਨਾਮੀ ਹੋਵੇ।’’³⁶ ਇਹਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਬਾਹਰੋਂ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਉਹਦਾ ਚੰਗਾ ਰਸੂਖ ਜਾਂ ਚੰਗਾ ਨਾਂਅ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ, ‘‘ਦਾਗ਼ੀ ਅਤੀਤ ਜਾਂ ਮਾੜੇ ਰਸੂਖ ਵਾਲਾ ਆਦਮੀ ਆਪਣੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਤੋਂ ਤੌਬਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਦਲ ਕੇ ਖੁਦਾ ਦੇ ਨਾਲ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤਕ ਰਹਿਣ ਲਈ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਉਹ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਰਹੇ, ਪਰ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਐਲਡਰ ਬਣਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਦਾ।’’³⁷ ਇਸ ਵਾਕ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਅੱਗੇ ਨਾ ਨਿਕਲਣ ਲਈ ਹੁਸ਼ਿਆਰੀ

ਵਰਤਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ 1 ਪਤਰਸ 5:1 ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਤਰਸ ਇਕ ਐਲਡਰ ਸੀ। ਪਰ ਉਹਦੀ ਮਸ਼ਹੂਰੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬੇਦਾਗ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਤੀਤ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ (ਮੱਤੀ 16:22, 23; 26:69-75; ਯੂਹੰਨਾ 18:10, 11)।

‘‘ਨੇਕੀ ਦਾ ਪ੍ਰੇਮੀ’’³⁸ (ਤੀਤੁਸ 1:8)। ਜੇ ਕੋਈ ਨੇਕੀ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਨੇਕੀ ਨੂੰ ਚਾਹੇਗਾ ਵੀ। ਆਪ ਇਸ ਦੀ ਇੱਛਾ ਕਰਕੇ ਉਹ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਪ੍ਰਤੀ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰੇਗਾ।

‘‘ਧਰਮੀ’’³⁹ (ਤੀਤੁਸ 1:8)। ਇਕ ਐਲਡਰ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸਖ਼ਸ਼ੀਅਤਾਂ, ਵੱਖੋ ਵੱਖ ਕਾਬਲੀਅਤ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਆਉਣਗੀਆਂ। ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਕੰਮ ਸੌਂਪਣ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਧਰਮੀ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਹੋਣਾ ਪਵੇਗਾ! ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਦਾਇਰੇ ਵਿਚ, ਇਕ ਐਲਡਰ ਦਾ ਨਿਆਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪੂਰਵ ਧਾਰਣਾ, ਭਾਵਨਾ ਜਾਂ ਸੁਆਰਥ ਦੇ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 6:4-9)।

‘‘ਪਵਿੱਤਰ’’⁴⁰ (ਤੀਤੁਸ 1:8; ‘‘ਸ਼ਰਯਾਲੂ’’; ASV)। ਪਵਿੱਤਰ ਬਣਨ ਦੀ ਕਿੰਨੀ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਹੈ! ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਐਲਡਰ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲਈ ਸੱਚਮੁੱਚ ਇਕ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ (1 ਪਤਰਸ 1:15, 16; ਲੇਵੀਆਂ 11:44, 45; 19:2; ਮੱਤੀ 5:48 ਵੀ ਵੇਖੋ)।

‘‘ਸੰਜਮੀ’’⁴¹ (ਤੀਤੁਸ 1:8)। ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵੱਸ ਵਿਚ ਨਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਆਦਮੀ ਦਾ ਆਦਰ ਲੋਕ ਬਹੁਤੀ ਦੇਰ ਤਕ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਇਕ ਐਲਡਰ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸਖ਼ਸ਼ੀਅਤਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵੀ ਦੇਣੀ ਪਵੇ।

ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ

ਭਲਾ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਸੇ ਐਲਡਰ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨਾ ਹੋਣ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਪ੍ਰਭੂ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਕੰਮ ਵੱਲੋਂ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇ? ਭਲਾ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਹੋਣੀ ਨਾਮੁਮਕਿਨ ਹੈ?

ਸਾਨੂੰ ਆਦਮੀ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਖੁਦਾ ਨੇ ਮਾਪਦੰਡ ਠਹਿਰਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਏ ਉਸ ਉੱਤੇ ਜਿਹੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕੁਝ ਜੋੜਦਾ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਕੱਢਦਾ ਹੈ।⁴² ‘‘ਜੇ ਜੋੜ ਤੋੜ ਕਰਕੇ ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਆਦਮੀ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਆਦਮੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚਲੇ ਕਿਸੇ ਸੁਧਾਰ ਦੇ ਸਭ ਪ੍ਰੋਰਕ ਕੱਢ ਲਏ ਗਏ ਹਨ। ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਜਿਹੋ ਜਿਹਾ ਹੈ ਉਹੋ ਜਿਹਾ ਹੀ ਠੀਕ ਹੈ। ਖੁਦਾ ਨਾ ਕਰੇ।’’⁴³

ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਐਲਡਰਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਦਾ ਹੋਰ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਾ⁴⁴ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਾਉਣਾ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਅਸੀਂ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਬੇਹਤਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਿੰਨੀ ਖੂਬਸੂਰਤ ਏਕਤਾ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ! ਆਪਣੇ ਗੰਭੀਰ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਐਲਡਰਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਹੋਣੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਖੁਦਾ ਦੀ ਬੁੱਧ ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ।

ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਨੇ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿੰਨੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੱਢਿਆ ਹੈ! ਸਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਸ ਖੁਦਾਈ ਹਦਾਇਤ ਨੂੰ ਮੰਨੀਏ ਤਾਂ ਜੋ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਨਾਲ ਭਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਰੂਹਾਨੀਅਤ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਉਚਾਈਆਂ ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਜਾਵੇ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 20:28; ਇਬਰਾਨੀਆਂ 13:7, 17)।

ਪਾਠ 8: ਕਲੀਸੀਆ ਦੀ ਸੰਭਾਲ-ਡੀਕਨ (3:8-13)

ਅਸੀਂ ਵੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਨਿਗਾਹਬਾਨ ਹੋਣੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਕਿਸ ਦੀ ਅਤੇ ਕੀ ਨਿਗਾਹਬਾਨੀ ਹੋਣੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ? ਪੌਲਸ ਨੇ ਦੇਹ ਵਿਚ ਵਿਹਾਰ ਦੇ ਹੋਰ ਵੇਰਵੇ ਦਿੰਦਿਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੇਵਕਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੇਵਾ ਦਾ ਪਰਿਚੈ ਦਿੱਤਾ।

ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *diakonos* ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ‘‘ਡੀਕਨ’’ (3:8; ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 1:1), ‘‘ਟਹਿਲੂਆ’’ (ਮੱਤੀ 23:11) ਅਤੇ ‘‘ਸੇਵਕ’’ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 6:21) ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸੇਵਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਵਿਚਾਰ ਹਰ ਥਾਂ ਇੱਕੋ ਹੈ: *ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਕ ਆਦਮੀ ਦਾ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ, ਦੇ ਲਈ ਅਤੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੈ।* ਖੁਦਾ ਦੇ ਵਚਨ ਵਿਚ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੇਵਕ ਹੋਣ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੋਲਾਂ ਸੌ ਵਾਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲੋਂ ਚਾਰ ਗੁਣਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜਾਂ ਨਿਹਚਾ ਨਾਲੋਂ ਪੰਜ ਗੁਣਾ ਵੱਧ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸੇਵਾ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਕੋਈ ਅਸਲ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ (ਆਇਤਾਂ 8, 10, 12)

ਵਿਆਪਕ ਅਰਥ ਵਿਚ, ਕਲੀਸੀਆ ਦਾ ਹਰ ਮੈਂਬਰ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਸੇਵਕ ਹੈ। ਪਰ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਲਗਾਤਾਰ ਅਤੇ ਖ਼ਾਸ ਫ਼ਰਜ਼ ਪੂਰੇ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਰੌਨ ਡੀ. ਸਮਦਰਮੈਨ ਲਿਖਦਾ ਹੈ:

ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦੇਣ ਲਈ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੋਈ ਹੈ। *Doulos* ਆਮ ਗੁਲਾਮ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। *Latros* ਤੋਂ ਭਾਵ ਭਾੜੇ ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨੌਕਰ ਹੈ। *Leitourgia* ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਡਾਕਟਰੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ *therapeo* ਨਾਲ ਜਾਹਿਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। *Diakonia* ਉਹ ਸੇਵਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ‘‘ਮਿਨਿਸਟਰੀ’’ (ਸੇਵਾ) ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ਬਦ ਚੁਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਆਖਰੀ ਸ਼ਬਦ *ਡਾਇਆਕੋਨੀਆ* ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹੀ ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਸ਼੍ਰੀ ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਈ ਸੰਦਰਭਾਂ ਵਿਚ ਹੋਈ ਹੈ। ਅਰੰਭ ਅਤੇ ਰਿੰਗਰਿਕ ਨੇ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਇਸ ਨੂੰ 37 ਵਾਰ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ *diakonein* ਅਤੇ *diakonos* 34 ਅਤੇ 30 ਵਾਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ।⁴⁵

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਵੱਖ ਕੀਤੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ‘ਡੀਕਨ’⁴⁶ ਜਾਂ ਸੇਵਕ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 3:8-13 ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੇਵਕਾਂ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਹਰ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅਰਥ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਆਓ ਪੌਲਸ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਸੂਚੀ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹਾਂ:

‘‘ਗੰਭੀਰ।’’⁴⁷ ਸਨਮਾਨ, ਗੰਭੀਰਤਾ ਅਤੇ ਵਕਾਰ ਦੀਆਂ ਧਾਰਣਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਕੇ ਅਸੀਂ ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਆਦਮੀ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜਿਹੜਾ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਆਪਣੇ ਵਿਹਾਰ ਵਿਚ ਢਿੱਲਾ ਜਾਂ ਚੰਚਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਕੰਮ ਬੇਹੱਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੰਮ ਹੈ।

‘‘ਦੋ ਜ਼ਬਾਨਾਂ [ਨਹੀਂ]।’’⁴⁸ ਕਿਸੇ ਵੀ ਐਲਡਰ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋਗਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਐਲਡਰਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡੀਕਨ ਉੱਤੇ ਦੋਹਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਅਜ਼ਮਾਇਸ਼ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ।

‘‘ਬਹੁਤ ਮੈਅ ਪੀਣ ਵਾਲੇ [ਨਹੀਂ]।’’⁴⁹ ਡੀਕਨ ਦਾ ਮਨ ਸ਼ਰਾਬ ਉੱਤੇ ਐਨਾ ਨਾ ਲੱਗਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਹਦੇ ਮਨ ਉੱਤੇ ਸ਼ਰਾਬ ਦਾ ਹੀ ਵੱਸ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਹਦਾਇਤ ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਪੌਲਸ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਪੇਟ ਲਈ ਥੋੜ੍ਹੀ ਮੈਅ ਲੈਣ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ (ਵੇਖੋ 5:23)। ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਜਿਸ ਵਿਚ ਅਲਕੋਹਲ ਪੀਣਾ ਕਿਸੇ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਪੀਣ ਲਈ ਦਲੇਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਰੋਮੀਆਂ 14:21 ਨੂੰ ਗਾਈਡ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ!

‘‘ਨਾ ਬੂਠੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਲੋਭੀ ਹੋਵੇ।’’⁵⁰ ਯਹੂਦਾ ਇਸਕਰਯੋਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਇਸ ਵਿਹਾਰ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਵੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਯੂਹੰਨਾ 12:1-8; ਮੱਤੀ 26:14-16)। ਵਪਾਰ ਵਿਚ ਧਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਅੱਜ ਜਾਂ ਕੱਲ੍ਹ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਫਸਾ ਕੇ ਉਸ ਦ ਵਕਾਰ ਦਾ ਖ਼ਾਤਮਾ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਇਕ ਡੀਕਨ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਉਸਦਾ ਅਸਰ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

‘‘ਨਿਹਚਾ ਦੇ ਭੇਤ⁵¹ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਧ ਅੰਤਹਕਰਨ ਨਾਲ ਮੰਨਣ।’’⁵² ਇੱਥੇ ਉਸ ਆਦਮੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਈਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:14 ਅਤੇ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 3:15 ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਭਾਗ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗਾ:

ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਸਾਡੇ ਵਿਚ ਵੱਸਦਾ ਹੈ ਉਸ ਭਲੀ ਅਮਾਨਤ ਦੀ ਰਖਵਾਲੀ ਕਰ (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:14)।

ਭਈ ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਕੁਝ ਚਿਰ ਲੱਗ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਤੂੰ ਜਾਣ ਲਵੇਂ ਜੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਘਰ ਵਿਚ ਜਿਹੜਾ ਜਿਉਂਦੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਅਤੇ ਸਚਿਆਈ ਦਾ ਥੰਮ੍ਹ ਅਤੇ ਨੀਂਹ ਹੈ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਵਰਤਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 3:15)।

ਡੀਕਨ ਨੂੰ ‘‘ਮੋਤੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਪੇਟੀ’’ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।⁵³ ਉਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੰਜੀਲ ਇਕ ਖਜ਼ਾਨਾ ਹੈ। ਉਹ ਦਿਖਾਵੇ ਜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦੇਣ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ

ਦਿਲੋਂ ਇਹਦਾ ਸਨਮਾਨ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਸਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

‘‘ਨਿਰਦੋਸ਼।’’⁵⁴ ਡੀਕਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਾਈਆਂ ਵਰਗੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 6:3 ਵਿਚ ਖ਼ਾਸ ਸੇਵਾ ਲਈ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ:

‘‘ਨੇਕ ਨਾਮ’’-ਲੋਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਸਹੀ

‘‘ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ’’-ਖ਼ੁਦਾ ਸਾਹਮਣੇ ਸਹੀ

‘‘ਬੁੱਧ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ’’-ਕੰਮ ਵਿਚ ਸਹੀ

ਆਇਤ 10 ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿਓ। ‘‘ਪਰਖੇ’’⁵⁵ ਜਾਣ ਦਾ ਕੰਮ ‘‘ਨਿਰਦੋਸ਼’’ ਪਾਏ ਜਾਣ ਤੇ ਹੀ ਪੂਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਕ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਕੰਮ ਹੈ। ਇਹ ਇਕ ਗੰਭੀਰ ਕੰਮ ਹੈ।

‘‘ਇੱਕੋ ਹੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਪਤੀ।’’ ਇਸ ਯੋਗਤਾ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਗੱਲਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ: (1) ਉਸ ਦੀਆਂ ਦੋ ਜਾਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਇੱਕੋ ਹੀ ਪਤਨੀ ਹੋਵੇ, (2) ਉਸ ਦਾ ਵਿਆਹ ਇੱਕੋ ਹੀ ਪਤਨੀ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ, (3) ਉਹ ਉਸ ਇੱਕੋ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਹੋਵੇ। ਕਿਸੇ ਕਾਮੀ ਆਦਮੀ ਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਸਹੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

‘‘ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਦਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ।’’ ਡੀਕਨ ਲਈ ਨਿਰਾ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦਾ ‘‘ਪ੍ਰਬੰਧ’’⁵⁶ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ‘‘ਵਧੀਆ’’⁵⁷ (KJV; ASV; NIV) ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੋਣਾ ਵੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਵਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੇ ਘਰ ਨੂੰ ਬੁਰਿਆਈ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਉੱਤਮ, ਭਲੇ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨਯੋਗ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉਸ ਘਰ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਉਸਦੀ ਸੰਭਾਲ ਕਰਨਾ, ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਇਕ ਆਦਰ ਦਾ ਥਾਂ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਆਦਮੀ ਕਿੰਨਾਂ ਬੇਹਤਰ ਪਤੀ ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੇਵਕ ਔਰਤਾਂ (ਆਇਤ 11)

ਆਇਤ 11 ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਔਰਤਾਂ ਬਾਰੇ ਅਚਾਨਕ ਕੁਝ ਖ਼ਾਸ ਗੱਲਾਂ ਜੋੜ ਦਿੱਤੀਆਂ:

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੀਵੀਆਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਗੰਭੀਰ ਹੋਣ, ਨਾ ਉਂਗਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ,

ਸਗੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿਚ ਮਾਤਬਰ ਹੋਣ।

ਵੱਖੋ ਵੱਖ ਅਨੁਵਾਦਾਂ ਵਿਚ ਸਵਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਤੀਵੀਆਂ⁵⁸ ਕੌਣ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਸਨ। ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਹ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ? ਤਿੰਨ ਵਿਚਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ:

1. ਇਹ ਡੀਕਨ ਦੀਆਂ ਪਤਨੀਆਂ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਕਿੰਗ ਜੇਮਸ ਦੇ ਅਨੁਵਾਦ ਵਿਚ ‘‘ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪਤਨੀਆਂ’’ ਹੈ)।

2. ਇਹ ਨਿਗਾਹਬਾਨਾਂ ਅਤੇ ਡੀਕਨਾਂ ਦੋਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪਤਨੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।

3. ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਤਨੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਰੋਮੀਆਂ 16:1 ਵਿਚਲੀ ਸੇਵਕਾ ਫੀਬੀ ਵਾਂਗ ਹੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ('ਸੇਵਕਾ' ਲਈ RSV ਵਿਚ 'ਡੀਕਨੈੱਸ' ਹੈ। ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *diakonon* ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ 'ਡੀਕਨ' ਲਈ *diakonos* ਕਰਮ ਕਾਰਕ, ਇਕ ਵਚਨ, ਇਸਤਰੀ ਲਿੰਗ ਹੈ।)

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਚਾਰ ਖ਼ਾਸ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਇਹ ਔਰਤਾਂ 'ਗੰਭੀਰ' ਹੋਣ ਜਿਵੇਂ 3:8 ਵਿਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਸਨਮਾਨਤ ਅਤੇ ਵਕਾਰ ਵਾਲੇ ਵਿਹਾਰ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਕਰੇਗਾ। ਉਹ 'ਉਂਗਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ' ਨਾ ਹੋਣ⁵⁹ ਇਹਦੇ ਇਸਤਰੀ ਲਿੰਗ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਸ਼ਬਦ 'ਸੈਤਾਨ' ਲਈ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਸਾਰੀ ਬੁਰਿਆਈ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਹੈ ਇਸ ਕਰਕੇ ਰੋਬਰਟਸਨ ਨੇ 'ਉਂਗਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ' ਨੂੰ 'ਚੁੜੇਲਾਂ' ਆਖਿਆ ਹੈ।⁶⁰ ਯੂਹੰਨਾ 8:44 ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿਓ।

ਉਹ 'ਗੰਭੀਰ' ਹੋਣ⁶¹ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੀ ਨੇਕਨਾਮੀ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਖ਼ੀਰ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿਚ ਮਾਤਬਰ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਸਾਰੀਆਂ ਹੀ ਗੱਲਾਂ ਆ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਡੀਕਨ ਔਰਤਾਂ? (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 3:11)⁶²

ਇਸ ਆਇਤ ਨੂੰ (1) ਡੀਕਨਾਂ ਦੀਆਂ ਪਤਨੀਆਂ, (2) ਐਲਡਰਾਂ ਅਤੇ ਡੀਕਨਾਂ ਦੀਆਂ ਪਤਨੀਆਂ ਜਾਂ (3) ਡੀਕਨ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਰਦਿਆਂ⁶³ ਏ. ਸੀ. ਹਾਰਵੇ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸੰਭਾਵਿਤ ਅਰਥ ਦੱਸੇ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਆਧੁਨਿਕ ਟੀਕਾਕਾਰਾਂ ਵਾਂਗ ਹਾਰਵੇ ਨੇ ਤੀਜੇ ਅਰਥ ਦਾ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਟੀਕਾਕਾਰ ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਤੀਜਾ ਅਰਥ ਗਲਤ ਹੈ।

ਜੇ ਉਹ ਔਰਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇੱਥੇ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ ਡੀਕਨ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਤਾਂ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡੀਕਨ ਹੀ ਕਹਿਣਾ ਸੀ, ਜੋ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ; ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਅਗਲੀ ਹੀ ਆਇਤ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਸੇਵਕ (ਭਾਵ ਡੀਕਨ) ਇੱਕੋ ਹੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਪਤੀ ਹੋਣ,' ਜੋ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਉੱਤੇ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਹੋਣ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਨਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਆਥੋਰਾਈਜ਼ਡ ਵਰਜਨ ਅਤੇ ਨੈਸਲੇ ਗ੍ਰੀਕ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਦੋਹਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਆਇਤ ਵਿਚ 'ਔਰਤਾਂ' ਦੀ ਥਾਂ 'ਪਤਨੀਆਂ' ਸ਼ਬਦ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਸਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯੂਨਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ 'ਔਰਤਾਂ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਕਈ ਅਰਥ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਸਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਪਰ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਪਤਨੀਆਂ ਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ 'ਡੀਕਨ ਔਰਤਾਂ' ਸਮਝਣਾ ਖੁਦਾ ਦੇ ਵਚਨ ਦਾ ਉਂਗਲ ਹੈ। ਇਹ ਆਇਤ ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਦੇ ਡੀਕਨ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੀ; ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਨਤਾ ਦਾ ਕਿ ਇਹ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਐਲਡਰਾਂ ਅਤੇ ਡੀਕਨਾਂ ਦੀਆਂ ਪਤਨੀਆਂ ਲਈ *ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਾ ਦੱਸਣਾ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਗਲਤੀ ਹੈ* ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੌਲੁਸ ਰਸੂਲ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾਉਣ ਦਾ ਕਿਸੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ

ਦੀਆਂ ਪਤਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਇਸ ਆਇਤ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਅਧਿਕਾਰਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਗਲਤ ਕਿਸਮ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਐਲਡਰ ਜਾਂ ਡੀਕਨ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ; ਇਸ ਕਰਕੇ ਇੱਥੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਨਵੇਂ ਵਰਗ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਇਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਗਲਤੀ ਕਰਨ ਦਾ ਮੁਜ਼ਰਿਮ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਹੈ।

ਪਰ ਭਲਾ ਫੀਬੀ ਨੂੰ ਸੇਵਕਾ (ਭਾਵ ਜਨਾਨਾ ਡੀਕਨ) ਨਹੀਂ ਆਖਿਆ ਗਿਆ (ਰੋਮੀਆਂ 16: 1)। ਹਾਂ, ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ; ਪਰ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਤਾਂ ਖੁਦਾ ਦੇ ਸੇਵਕ ਭਾਵ ਡੀਕਨ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ (ਰੋਮੀਆਂ 13:4), ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਵੇਂ ਥਾਂ ਉਹੀ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ (ਸਿਰਫ਼ ਲਿੰਗ ਦਾ ਫ਼ਰਕ ਹੈ)। ... ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਨ੍ਹਾਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ 'ਸੇਵਕਾਵਾਂ' ਜਾਂ ਜਨਾਨਾ ਡੀਕਨ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਯਕੀਨਨ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਵੀ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਆਇਤ ਵਿਚ ਉਹਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਬੁਲਾਉਣਾ ਸੀ। ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੇ ਸ਼ਬਦ 'ਰਸੂਲ' ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਧਿਕਾਰਿਕ ਅਤੇ ਸੀਮਤ ਦੋਹਾਂ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਬਰਨਾਬਾਸ ਅਤੇ ਸੀਲਾਸ ਵਰਗੇ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਅਤੇ ਆਮ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਅਸਲ ਵਿਚ 'ਰਸੂਲ' ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇੱਥੇ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਫੀਬੀ ਲਈ ਵਰਤਿਆ 'ਸੇਵਕਾ' ਜਾਂ ਜਨਾਨਾ ਡੀਕਨ ਵੀ ਉਹੋ ਜਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਡੀਕਨ ਹੀ ਹਨ। ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੇਵਕਾ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਲਈ 'ਸੇਵਕ' ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ ਅਤੇ ਸਦੀਆਂ ਤਕ ਅਨੁਵਾਦਕ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ 'ਡੀਕਨ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਹੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿੰਗ ਜੇਮਸ ਵਾਲੇ ਆਥੋਰਾਈਜ਼ਡ ਵਰਜਨ ਵਿਚ ਦੋਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ; ਅਤੇ ਰੋਮੀਆਂ 16: 1 ਵਿਚ *ਅਧਿਕਾਰਿਕ ਅਹੁਦੇ ਡੀਕਨ ਨੂੰ ਪਾਉਣਾ ਕੁਝ ਅਨੁਵਾਦਾਂ ਵਿਚ ਬਿਲਕੁਲ ਗਲਤ ਅਤੇ ਦੋਹਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ।*

ਜੇ ਕਲੀਸੀਆਵਾਂ ਨੂੰ ਜਨਾਨਾ ਡੀਕਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਕਿੱਥੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ਭਲਾ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਜਾਂ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਲੀਸੀਆ ਦੀ ਕਿਸੇ ਰਵਾਇਤ ਵਿਚ ਇਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ? ਜੇ ਕਿਤੇ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਡੀਕਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਨਿਯੁਕਤੀ ਖੁਦਾ ਦੇ ਅਖਤਿਆਰ ਦੇ ਬਗ਼ੈਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੀਆਂ। ਜੇ ਆਇਤ 11 ਨੂੰ ਡੀਕਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮਾਪਦੰਡ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਅਧਾਰ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਲਾ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਐਲਡਰਾਂ ਲਈ ਪੰਦਰਾਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕਥਿਤ ਜਨਾਨਾਂ ਡੀਕਨਾਂ ਭਾਵ ਸੇਵਕਾਵਾਂ ਲਈ ਚਾਰ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੱਸੀਆਂ ਸਨ? ਅਜਿਹੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਦਾ ਜ਼ਾਹਿਰ ਤੌਰ ਤੇ ਕੋਈ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਕੰਮ ਅਤੇ ਇਨਾਮ (ਆਇਤ 13)

ਪੌਲਸ ਦੇ ਇਸ ਇਜ਼ਹਾਰ ਤੇ ਕਿ ਡੀਕਨ ‘ਚੰਗੀ’ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੇਵਾ ਕਰਨ, ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਡੀਕਨਾਂ ਨੇ ਸੇਵਾਈ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਹੋਰ ਵੀ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਆਖਰੀ ਫੈਸਲੇ ਐਲਡਰਾਂ ਉੱਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ (ਇਹ ਮੰਨਦਿਆਂ ਕਿ ਉਹ ਖੁਦਾ ਦੇ ਵਚਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਚੱਲਣਗੇ)। ਐਲਡਰਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਣਾ ਅਤੇ ਐਲਡਰਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਮਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ‘ਮਾਤ ਦੇਣੀ’ ਡੀਕਨਾਂ ਲਈ ਸ਼ਰਮ ਦੀ ਅਤੇ ਪਾਪ ਭਰੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਤੇ ਤਿੰਨ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। (1) ਐਲਡਰ ਉਵੇਂ ਨਿਗਾਹਬਾਨੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 13:17)। (2) ਡੀਕਨ ਉਵੇਂ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। (3) ਬਹੁਮਤ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਬਾਈਬਲ ਮੁਤਾਬਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਭ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਐਲਡਰਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮਸੀਹ ਨੇ ਸਿਖਾਈਆਂ ਹਨ (ਵੇਖੋ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 1:10; 1 ਪਤਰਸ 5:5; ਮੱਤੀ 28:20)। ਜੇ ਡੀਕਨ ਸਹੀ ਵੀ ਹੋਣ ਤਾਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ‘ਸਹੀ ਹੋਣ’ ਨੂੰ ਬਾਈਬਲ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਤੇ ਚੱਲ ਕੇ ਵਿਖਾਉਣ (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 5:1, 19, 20; 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 5:1-6)।

ਪੌਲਸ ਦੀ ਇਸ ਤਾੜਨਾ ਨਾਲ ਕਿ ਡੀਕਨ ‘ਵਧੀਆ’ ਸੇਵਾ ਕਰਨ, ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੀ ਮਹਾਨਤਾ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ। ਫਰਜ਼ ਪ੍ਰਤੀ ਸਮਰਪਣ ਪੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਵਿਚ ਕੋਈ ਢਿੱਲ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣ ਦੇਵੇਗਾ। ਸਮਰਪਿਤ ਸੇਵਕ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੰਨਣ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਯਕੀਨਨ ਹੀ ਉਹ ਖੁਦਾਈ ਹਦਾਇਤਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ ਉਸ ਦੇ ਕਦਮਾਂ ਨਾਲ ਕਿੰਨਾ ਵਕਾਰ ਵਧੇਗਾ! ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਮਦਰਮੈਨ ਦੀ ਟਿੱਪਣੀ ਹੈ:

ਮੁੱਢਲਾ ਮਸੀਹੀ ਸਮਾਜ ਬੜੇ ਵਿਹਾਰਕ ਢੰਗ ਨਾਲ *diakonia* ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਹਰ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 4:35): ... ਤੀਜੀ ਸਦੀ ਤਕ ਸੇਵਾ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਦੇ ਕੰਮ ਤੇ ਡੀਕਨ ਤੇ ਬਿਸ਼ਪ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣ ਤੇ ਵੱਧ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣ ਲੱਗਾ। ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਵਾਂ ਨੇਮ ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਡੀਕਨ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਬਾਰੇ ਅਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਡੀਕਨ ਹਰ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਸਮਕਾਲੀ ਲੋਕਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਸੇਵਾ ਕਰ ਸਕਣ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੇ ਖਾਮੋਸ਼ ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਮੁੱਢਲੇ ਡੀਕਨਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਮਿਲ ਗਈ ਜਿਹਦੇ ਲਈ ਉਹ ਯੋਗ ਪਾਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਵੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਅੱਜ ਦੇ ਡੀਕਨਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੈ।⁶⁴

ਸਮਰਪਿਤ ਡੀਕਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਜਿਹੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਇਨਾਮ ਦੇ ਰਹੇਗੀ। ਖੁਦਾ ਨੇ ਕਦੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਬਰਕਤਾਂ ਅਤੇ ਇਨਾਮ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦੇ ਬਗ਼ੈਰ ਗੰਭੀਰ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ। ਉਹਦੇ ਇਨਾਮ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਨ: ਡੀਕਨ ਦਾ ਸੁਭਾਅ ਭਾਵ ਜੋ ਉਹ ਬਣਦਾ ਹੈ ਯਾਨੀ ਖੂਬਸੂਰਤੀ, ਮਨਮੋਹਣਾ ਧਨ, ਚੌਕਸੀ,

ਇੱਛਾ ਅਤੇ ਮਿਹਨਤ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਡੀਕਨ ‘ਅੱਛੀ ਪਦਵੀ’ (3:13) ਭਾਵ ਇਕ ਵਧੀਆ ਬੁਨਿਆਦ ਲਵੇਗਾ। ਮੰਡਲੀ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਖੁਸ਼ ਹੋਵੇਗੀ। ਡੀਕਨ ‘ਨਿਹਚਾ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਦਿਲੇਰੀ’ ਵੀ ਪਾ ਲਵੇਗਾ (3:13)। ਅਖ਼ੀਰ ਵਿਚ ਇਕ ਮਿਹਨਤੀ ਡੀਕਨ ਨੂੰ ਸੁਰਗ ਵਿਚ ਘਰ ਮਿਲੇਗਾ। ਭਲਾ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੰਗ ਕੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ?

ਅੱਜ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਸੇਵਕ, ਰਹਿਬਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਉਸ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਭਾਈਆਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਸੁਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਮੰਡਲੀਆਂ ਵਿਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਿਚ ਕਿੰਨੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਪਾਠ 9: ਕਲੀਸੀਆ ਲਈ ਸੰਭਾਲ: ਇਕ ਨਿਰੋੜ (3:14, 15)

ਸਾਡਾ ਆਪਣਾ ਵਿਹਾਰ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਹੋਵੇ (ਆਇਤਾਂ 14, 15)

ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੇ ਨਾਂਅ ਪੌਲਸ ਦਾ ਪੱਤਰੀ ਲਿਖਣ ਦਾ ਮਕਸਦ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਹਰ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਾਉਣਾ ਸੀ ਕਿ ‘ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਵਰਤਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।’⁶⁵ ਸਹੀ ਵਿਹਾਰ ਸਿੱਖਣ ਲਈ ਪਿਛਲੇ ਵਿਹਾਰ ਨੂੰ ਛੱਡਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਲਈ ਆਮ ਇਜ਼ਹਾਰ ‘ਸੁਧਾਰ ਕਰਨਾ’ ਜਾਂ ‘ਰੂਪ ਦੇਣਾ’ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਨਵੀਂ ਸਰਿਸ਼ਟ ਬਣ ਕੇ ਲੋਕ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਬਦਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ (2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 5:17)। ਬਿਨਾਂ ਕੁਝ ਉਲਟ ਪੁਲਟ ਕੀਤੇ ਅਤੇ, ਕੁਝ ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਹਿੰਮਤ ਵਿਖਾਏ, ਕੁਝ ਸੁੱਧਤਾ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਬਣਾਏ, ਜੋ ਸਿਰਫ ਖੁਦਾ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਨਾਲ ਹੀ ਵਧਦਾ ਹੈ, ਮਸੀਹ ਦੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਐਲਡਰ ਅਤੇ ਡੀਕਨ ਨਹੀਂ ਬਣ ਜਾਣਗੇ (2 ਪਤਰਸ 3:18; 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:7; 2:1)।

ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਵੇਖੀਏ (ਆਇਤ 15)

ਸਾਡੇ ਵਿਹਾਰ ਤੇ ਪਤਰਸ ਦੇ ਇਸ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਫੋਕਸ ਵੱਡਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ‘ਜਿਉਂਦੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ’ ਵਿਚ ਕਿਵੇਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਿੰਦਾ ਖੁਦਾ ਮੁਰਦਾ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੇਜਾਨ, ਉਦਾਸੀਨ ਸੰਤਾਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ। ਜ਼ਿੰਦਾ ਖੁਦਾ ਨਾਲ ਸਾਡਾ ਸਬੰਧ ਹੀ ਸਹੀ ਵਿਹਾਰ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਆਪਣੇ ਵਤੀਰੇ ਦੀ ਕੁੰਜੀ ਹੈ (ਮੱਤੀ 5:48; ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 2:22; 1 ਯੂਹੰਨਾ 3:1-3)। ਮਸੀਹ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਡਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਉਹਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਡੇ ਵਿਹਾਰ ਤੋਂ ਹੀ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਸੱਚਾਈ ਦਾ ਖੰਡਾ

ਬੇਸ਼ੱਕ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ (ਕਲੀਸੀਆ) ਬਾਰੇ ਪੌਲਸ ਦੀ ਅਲੰਕਾਰ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿਚ ਕੋਈ ਦਿੱਕਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ 19:6-8; ਮੱਤੀ 5:16; 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:19; 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 6:20 ਅਤੇ ਤੀਤੁਸ 2:10-14 ਵਰਗੀਆਂ ਆਇਤਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਖੁਦਾ ਦੇ ਲੋਕ ਸਿੱਖਿਆ ਜਾਂ ਸੱਚ (ਭਾਵ ‘ਸਾਡੇ ਮੁਕਤੀਦਾਤਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸਿਰਫ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸਿੰਗਾਰਨ’; ਤੀਤੁਸ 2:10; NIV) ਦੀ ਸਜਾਵਟ ਕਿਵੇਂ

ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। *ਖੰਡਿਆਂ* ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਾਡਾ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਣਾ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਪੱਤਰੀ ਪਾਉਣ ਵੇਲੇ ਤੀਤੁਸ ਸੀ। ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਪੱਤਰੀ ਮਿਲੀ (1:3), ਜੋ ਅਰਤਮਿਸ ਜਾਂ ਡਾਇਨਾ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 19:28)। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਬਾਰਕਲੇ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ:

ਉਹ ਮੰਦਰ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸੱਤ ਅਜੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਸੀ। ਉਸ ਮੰਦਰ ਦੀ ਖੂਬੀ ਉਸ ਦੇ ਖੰਡੇ ਸਨ। ਇਸ ਵਿਚ ਇਕ ਸੌ ਸਤਾਈ ਖੰਡੇ ਸਨ ਜਿਸ ਵਿਚ ਹਰ ਖੰਡਾ ਰਾਜੇ ਦਾ ਤੋਹਫਾ ਸੀ। ਸਭ ਖੰਡੇ ਸੰਗਮਰਮਰ ਦੇ ਬਣੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈਆਂ ਵਿਚ ਮੋਤੀ ਅਤੇ ਸੋਨਾ ਜੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਅਫਸੁਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਖੰਡਾ ਕਿੰਨਾ ਖੂਬਸੂਰਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ *ਖੰਡੇ* ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਐਨੀ *ਹਮਾਇਤ* ਨਾ ਹੋਵੇ, ਜਿਹੜਾ *ਇਜ਼ਹਾਰ* ਵਾਂਗ ਜੋਸ਼ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਕਿਸੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਆਦਮੀ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਖੰਡੇ ਦੇ ਉੱਪਰ ਟਿਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਹੋਰਨਾਂ ਆਮ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਦੂਰੋਂ ਨਜ਼ਰ ਵੀ ਆ ਸਕੇ। ਇੱਥੇ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਲੀਸੀਆ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਰੱਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਲੋਕ ਇਸ ਨੂੰ ਵੇਖ ਸਕਣ। ਸੱਚਾਈ ਦਾ ਮੁਜ਼ਾਹਿਰਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਦੇਣਾ ਕਲੀਸੀਆ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ।⁶⁶

ਸੱਚਾਈ ਦੀ ਨੀਂਹ

ਜੇ ‘ਖੰਡਾ’ ਹੋਣ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਨਾਲ ਸੱਜੇ ਹੋਣ ਲਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਗਲਾ ਵਾਕ ਅੰਸ਼ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ‘ਸੱਚਾਈ ਦੀ ਨੀਂਹ’ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕਲੀਸੀਆ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ। RSV ਵਿਚ ‘ਨੀਂਹ’ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਥਾਂ ‘ਰੱਖਿਆਤਮਕ ਆੜ’ ਹੈ। ਇਹਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੋਰ ਸਾਫ਼ ਵੇਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚ ਦੀ ਰਖਵਾਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 6:20, 21; 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:14)। ਇਹ ਰਖਵਾਲੀ ਇਸ ਡਰ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸੱਚਾਈ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਜਾਂ ਇਹ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ (ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 24:35), ਬਲਕਿ ਇਸ ਕਰਕੇ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਝੂਠੇ ਨਬੀ ਅਤੇ ਸਿਖਾਉਣ ਵਾਲੇ ਇਸ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਨਗੇ (ਵੇਖੋ 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 3:2-13; ਰੋਮੀਆਂ 16:17, 18; 2 ਪਤਰਸ 2:1-3)। ਕਿਸੇ ਬੈਂਕ ਦੇ ਲੁੱਟੇ ਜਾਣ ਤੇ ਲੁਟੇਰਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਧਨ ਬਰਬਾਦ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਸਾਡੀ ਚਿੰਤਾ ਉਹਦੇ ਵੱਲੋਂ ਇਹਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਢੰਗ ਲਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ? ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਡਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਜਾਂ ਸ਼ੈਤਾਨ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਨਾਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਲਕਿ ਸਾਨੂੰ ਇਸਦੀ ਗਲਤ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਗਲੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਤੇ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁਦਾ ਦੀ *ਬਹੁਕੀਮਤੀ ਸੱਚਾਈ* ਸ਼ੁੱਧ ਰੱਖੀ ਜਾਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਭਾਂਡਿਆਂ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਦੌਲਤ ਰੱਖੀ ਹੈ (2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 4:1-7)। ਇਸ ਕਰਕੇ ਸਾਨੂੰ ਅਗਿਆਨੀ ਅਤੇ ਚੰਚਲ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੀ ਅਤੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਲਈ ਪਵਿੱਤਰ ਲਿਖਤ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਮਰੋੜਨਗੇ (2 ਪਤਰਸ 3:16-18; ਰੋਮੀਆਂ

16: 17, 18) ਇਸਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1: 13, 14)।

ਮਸੀਹ ਉਹ ਨੀਂਹ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਕਲੀਸੀਆ ਬਣੀ ਹੈ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 3: 10, 11), ਇਸ ਕਰਕੇ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਖੰਭੇ ਅਤੇ ਬੁਰਜੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਹ ਵਿਖਾਉਣਾ ਕਿ ਕੀ ਸਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚਾਈ ਉੱਤੇ ਯਕੀਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕਾਰਣ ਸਮਝਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 3: 1-12, ਖ਼ਾਸਕਰ ਆਇਤਾਂ 8-10)।

ਕਲੀਸੀਆ ਦਾ ਆਤਮ ਵਿਸ਼ਵਾਸ (ਆਇਤ 16)

ਅਧਿਆਇ 3 ਵਿਚ ਦਿੱਤੀ ਹਰ ਤਾੜਨਾ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦਿਆਂ, ਆਇਤ 16 ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਇਕ ਵੱਡੇ ਚਰਮ ਵਿਚ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਮਸੀਹ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਬਣਦੇ ਜਾਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਉਹ ਉਸ ਵੱਡੇ ਭੇਤ ਕਰਕੇ ਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਪਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਸੀਹ ਉੱਤੇ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਅਤੇ ਪਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਭੇਤ ਖ਼ੁਦਾਈ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤੀ ਅਤੇ ਬਰਕਤਾਂ ਦੇ ਆਤਮਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਗੂੰਜ ਸੁਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਪਰਗਟ ਭੇਤ ਦੀ ਕੀਮਤੀ ਜਾਂ ਮਹਾਨਤਾ ਦਾ, ਜਿਹਦੇ ਰਾਹੀਂ ਪਾਪੀਆਂ ਵਿਚ ਭਗਤੀ ਹੋਣੀ ਮੁਮਕਿਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਕੋਈ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਪੌਲੁਸ ਲਿਖਦਾ ਹੈ, ‘ਇਸ ਵਿਚ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ’ ਕਿ ਇਸ ਵੱਲ ਭੇਤ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।⁶⁷ ਇਸ ਲਈ ਆਇਤ 16 ਕਲੀਸੀਆ ਲਈ ਸੱਚਾਈ ਦੀ ਰਖਵਾਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਣ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਹੁਣ ਭੇਤ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 3: 3-6; ਰੋਮੀਆਂ 16: 25-27)। 3: 9 ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਨਿਹਚਾ ਦੇ ਭੇਤ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਧ ਅੰਤਹਕਰਣ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਭਾਲੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਜਦ ਤਕ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਕੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਕੀ ਹੈ, ਭਾਵ ਇਕ ਬੇਸ਼ਕੀਮਤੀ ਯੋਜਨਾ ਜਿਹੜੀ ਸਾਨੂੰ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਇਤ 16 ਵਿਚ ‘ਗੰਭੀਰ’ ਆਖਿਆ!⁶⁸ ਖ਼ੁਦਾ ਦੇ ਭੇਤ ਦਾ ਜੋ ਹੁਣ ਭੇਤ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ, ਕਾਰਜ ਖੇਤਰ, ਅਹਿਮੀਅਤ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਬਹੁਤ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਦੇ ਕਈ ਕਾਰਣ ਦੱਸੇ:

1. ਖ਼ੁਦਾ ਦਾ ਵੱਡਾ ਦਾਨ: ਉਹ ਪਹੁੰਚਿਆ। ‘ਜਿਹੜਾ ਦੇਹ ਵਿਚ ਪਰਗਟ ਹੋਇਆ ਸੀ’ (ਯੂਹੰਨਾ 1: 1-4, 14; 3: 16; ਗਲਾਤੀਆਂ 4: 4; ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 2: 5-8)।

2. ਇਕ ਵੱਡੀ ਗਵਾਹੀ: ਉਸ ਨੂੰ ਮੰਜੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ‘ਜਿਸੂ ਮਸੀਹ ਆਤਮਾ ਵਿਚ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਠਹਿਰਿਆ’⁶⁹ (ਯੂਹੰਨਾ 16: 7-14; ਲੂਕਾ 24: 45-49; ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 1: 5-8; 2: 1-4, 15-24, 29-41; ਰੋਮੀਆਂ 1: 4; 8: 11)। ਧਰਮੀ ਠਹਿਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਇੱਥੇ ਕਿਸੇ ਬੁਰਾਈ ਦੀ ਮਾਫ਼ੀ ਦੇ ਅਰਥ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸੂ ਨੇ ਕੋਈ ਬੁਰਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ), ਪਰ ਮਨੁੱਖ ਵੱਲੋਂ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਰਨ ਵਿਚ ਨਾਕਾਮ ਹੋਣ ਦੇ ਅਰਥ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ (ਯਸਾਯਾਹ 53: 4-8; ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 8: 28-39; 1 ਪਤਰਸ 2: 21-25)।

3. ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ: ਉਹ ਸਰਾਹਿਆ ਗਿਆ। ਮਸੀਹ ‘ਫ਼ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਖਾਈ ਦਿੱਤਾ’ (1 ਪਤਰਸ 1: 10-13; ਅਫ਼ਸੀਆਂ 4: 8-10; ਜ਼ਬੂਰ 68: 17-19;

ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 2:9, 10; ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ 5:11, 12)। ਸੁਰਗ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਹੋਈ।

4. ਇਕ ਮਹਾਨ ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਖੇਤਰ: ਉਸਦੀ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਹੋਈ। 'ਮਸੀਹ ਦਾ ਗ਼ੈਰ ਕੌਮਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚਾਰ ਹੋਇਆ' (ਮੱਤੀ 28:18-20; ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 1:8; ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 1:23; ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ 1:7; ਮੱਤੀ 25:31-46)।

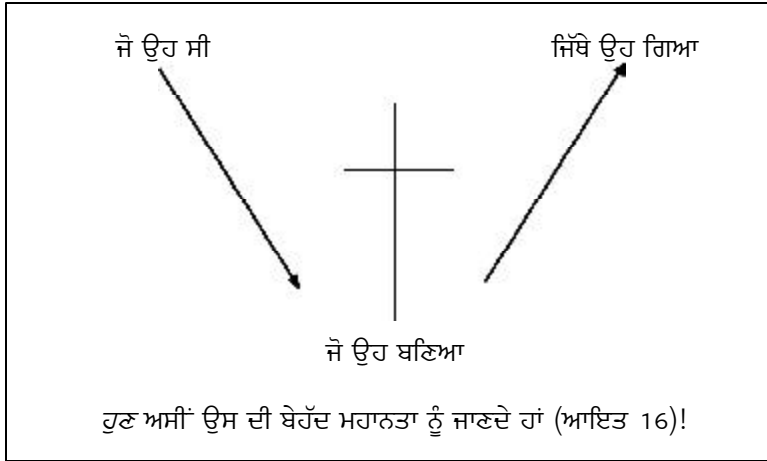
5. ਇਕ ਵੱਡਾ ਜਵਾਬ: ਉਸ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 'ਜਗਤ ਵਿਚ [ਮਸੀਹ] ਉੱਤੇ ਨਿਹਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ' (1 ਪਤਰਸ 1:18-23; ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 2:41; 5:14; 9:31; ਰੋਮੀਆਂ 15:18, 19; 16:25-27; ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 2:9-11)।

6. ਇਕ ਵੱਡੀ ਸਥਿਤੀ: ਉਹ ਉੱਚਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ। 'ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਵਡਿਆਈ ਵਿਚ ਉੱਪਰ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ' (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 1:9-11; ਇਬਰਾਨੀਆਂ 2:9; ਅਫ਼ਸੀਆਂ 1:18-23; ਯੂਹੰਨਾ 17:5; ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ 5:6-14)।

ਇਸ ਕਹਾਣੀ (ਭੇਤ) ਦਾ ਹਰ ਚਰਣ ਜਿਹੜਾ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਉੱਤੇ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਹੈ ਵੱਡਾ ਹੈ। ਉਸ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ ਕਿ ਜੋ ਯਿਸੂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਖੁਦਾ ਦਾ ਭੇਤ ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਜਿਉਂਦੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਬਣੇ ਹਕੀਕੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਾਹਿਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਹੇਠਲੇ ਸ਼ਬਦ ਖੁਦਾ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਭੇਤ ਨੂੰ ਦੱਸਣ ਲਈ ਇਕ ਢੁਕਵੇਂ ਸਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ:

ਇਸ ਨੂੰ ਸਰਵ ਉੱਚੇ ਅਤੇ ਸਰਵਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਮੂਲ ਨਿਯਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ 'ਸਾਡੇ ਮਕਤੀਦਾਤੇ ਖੁਦਾ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ' ਦਾ ਨਾਂਅ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਧਰਮ ਅਤੇ ਕਿਰਪਾ ਦੇ ਸੂਰਜ ਦੇ ਪੂਰੇ ਚੱਕਰ ਨਾਲ ਚਮਕਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਭ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਅਤੇ ਸੰਪੂਰਣ ਹੈ; ਖੁਦਾ ਦੀ ਸਾਰੀ ਰਚਨਾ ਦੇ ਇੱਕੋ ਇਕ ਰਾਜੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ, ਪੂਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਦਾ ਚੁਣਿਆ ਜਾਣਾ ... ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਨੂੰ 'ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਇਨਕਲਾਬ' ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ; ਪਰ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੇ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਹ ਅਨਾਦੀਕਾਲ ਵਿਚ ਇਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਕਾਲ ਭਾਵ ਨਵਾਂ ਯੁੱਗ ਭਾਵ 'ਯੁੱਗਾਂ ਦੀ ਪੂਰਣਤਾ' ਹੈ। ... ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਹਾਕਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ, ਯਿਸੂ ਦਾ ਇਹ ਚੁਣਿਆ ਜਾਣਾ, ਸੱਚਮੁੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ, ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਅਤੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਘਟਨਾ ਸੀ।⁷⁰

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ਇਵੈਂਜਲਿਸਟਾਂ ਭਾਵ ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਕੰਮ ਵਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਵੱਲੋਂ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਤੇ ਪੌਲਸ ਅਤੇ ਬਰਨਾਬਾਸ ਨੇ ਕੀਤਾ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 13: 1-3)। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਸਿਰਫ ਜਾ ਕੇ ਅਤੇ ਇੰਜੀਲ ਸੁਣਾ ਕੇ ਹੀ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਜਾ ਕੇ, ਇੰਜੀਲ ਸੁਣਾ ਕੇ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦੇ ਕੇ ਹੀ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਤਾਂ ਹੀ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਚਨ ਸੁਣਾਇਆ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦਿੱਤਾ, ਮੰਡਲੀਆਂ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀਆਂ, ਅਤੇ ਹਰ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਐਲਡਰ ਠਹਿਰਾਏ (ਵੇਖੋ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 14:23, 26)। ਇਵੈਂਜਲਿਸਟ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਵਚਨ ਸੁਣਾ ਕੇ ਹੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸੇ ਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਨਤੀਜੇ ਵੱਜੋਂ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਮੰਡਲੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਕੰਮ ਅਜੇ ਵੀ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ (ਵੇਖੋ ਤੀਤੁਸ 1:5)। ²ਲੋਚਣਾ (ਯੂ.: *orego*)-‘‘ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਜਾਂ ਫੜਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ, ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਜਾਣਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਖਾਹਿਸ਼ ਕਰਨੀ’’ (ਸੀ. ਜੀ. ਵਿਲਕੋ ਐਂਡ ਵਿਲਿਬਲਡ ਗਿੰਗਰਿਕ, *ਏ ਗ੍ਰੀਕ-ਇੰਗਲਿਸ਼ ਲੈਕਸਿਕਨ ਆਫ ਦ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ*, ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਸੋਧ ਜੋਜਫ ਐੱਚ. ਥੋਅਰ [ਏਡਿਨਬਰਗ, ਸਕਾਟਲੈਂਡ: ਟੀ. ਐਂਡ ਟੀ. ਕਲਾਰਕ, 1901; ਰੀਪ੍ਰਿੰਟ ਜ਼ਿਲਦ ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ਿਗਨ: ਬੇਕਰ ਬੁੱਕ ਹਾਊਸ, 1977], 452)। ³‘‘ਨਿਗਾਹਬਾਨ’’ ਯੂ.: *episkopos* ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ‘‘ਓਵਰਸੀਅਰ’’ ਭਾਵ ਅਜਿਹੇ ਆਦਮੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਕੰਮ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕ, ਪਹਿਰੇਦਾਰ, ਜਾਂ ਸੰਚਾਲਕ’’ (ਥੋਅਰ, 243)। ⁴ਚਾਹੁਣਾ (ਯੂ.: *epithumeo*)-‘‘ਮਨ ਲਾਉਣਾ, ਚਾਹੁਣਾ, ਲਾਲਚ ਕਰਨਾ, ਲੋਭ ਕਰਨਾ’’ (ਜੀ. ਐੱਥਟ-ਸਮਿਥ, *ਏ ਮੈਨੂਅਲ ਗ੍ਰੀਕ ਲੈਕਸਿਕਨ ਆਫ ਦ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ* [ਏਡਿਨਬਰਗ, ਸਕਾਟਲੈਂਡ: ਟੀ. ਐਂਡ ਟੀ. ਕਲਾਰਕ, 1948], 170)। ⁵ਹੋਵੇ (ਯੂ.: *dei*, ਅਨ ਪੁਰਸ਼ ਇਕ ਵਚਨ ਤੋਂ *deo*, ਵਰਤਮਾਨ ਆਗਿਆਵਾਚਕ)। ਆਗਿਆਵਾਚਕ ਇਸ ਨੂੰ ਇਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ; *deo* ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ‘‘ਬੰਨ੍ਹਣਾ, ਗੰਢ ਦੇਣਾ, ਜਕੜਨਾ ... ਨਿਯਮ, ਫਰਜ਼ ਦੇ ਬੰਧਣ ਵਿਚ ਰੱਖਣਾ’’ (ਥੋਅਰ, 131)। ⁶ਨਿਰਦੋਸ਼ (ਯੂ.: *anepileptos*)-‘‘... ਗਿਰਫਤਾਰ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ...

ਜਿਸ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੋਵੇ ਭਾਵ ਉਹ ਬੇਕਸੂਰ ਹੋਵੇ' (ਥੋਅਰ, 44); 'ਬੇਕਸੂਰ, ਨਿੰਦਾ ਤੋਂ ਰਹਿਤ' (ਐਡਵਰਡ ਰੋਬਿਨਸਨ, *ਏ ਗ੍ਰੀਕ ਲੈਕਸਿਕਨ ਆਫ਼ ਦ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ* [ਨਿਊ ਯਾਰਕ: ਹਾਰਪਰ ਐਂਡ ਬ੍ਰਦਰ, 1863], 54). ⁷ਪਿਅੰਕੜ (ਯੂ.: *me paroinos*)-'ਸ਼ਰਾਬ ਦਾ ਆਦੀ, ਸ਼ਰਾਬੀ, ... ਸ਼ਰਾਬ ਪੀ ਕੇ ਲੜਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲਾ; ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਝਗੜਾ ਅਤੇ ਗਾਲੀ ਗਲੋਚ ਹੋ ਜਾਵੇ' (ਥੋਅਰ, 490); 'ਸ਼ਰਾਬ ਨਾਲ, ... ਸ਼ਰਾਬ ਨਾਲ ਜਾਂ ਉੱਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ, ਰੰਗਰਲੀਆਂ, ... ਪੀਣ ਦੀ ਧੁੰਨ ... ਦੇਰ ਤਕ ਪੀਂਦੇ ਰਹਿਣਾ, ... ਨਸ਼ੇ ਵਿਚ ਗੜ੍ਹਚ ਹੋਣਾ' (ਰੋਬਿਨਸਨ, 558)। ⁸ਜੇ. ਡਬਲਯੂ. ਮੈਕਗਰਵੇ, *ਏ ਟ੍ਰਾਇਬ ਆਨ ਦ ਐਲਡਰਿਸਪ* (ਸਫ਼ਾ ਨਹੀਂ: 1870; ਰੀਪ੍ਰਿੰਟ, ਮਰਕੁਸਬੋਰੋ, ਟੈਨਿਸੀ: ਡਿਓਫ਼ ਪਬਲਿਕੇਸ਼ਨ, 1950), 61. ⁹ਮੁੱਕੋਬਾਜ਼ (ਯੂ.: *plektes*)-'ਮਾਰ-ਕੁੱਟ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਮਾਰਾ ਮਾਰੀ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ; ... ਕਲਾਪਸੰਦ, ਝਗੜਾਲੂ ਆਦਮੀ' (ਥੋਅਰ, 516-17); '... ਕੁੱਟਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ, ਲੜਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲਾ' (ਰੋਬਿਨਸਨ, 589)। ¹⁰ਝਾਗੜੂ ਨਹੀਂ (ਯੂ.: *amachos*)-ਸਹਿਣਸ਼ੀਲ: 'ਜਿਹਦੇ ਨਾਲ ਝਗੜਾ ਨਾ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ, ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਜਿੱਤ ਨਾ ਪਾਈ ਜਾ ਸਕੇ ...'; ਝਿਅਸ਼ੀਲ: 'ਨਾ ਝਗੜਨ ਵਾਲਾ। ...'; ਤਿਬਰਤਾਬੁਧਕ: 'ਕਲਾਪਸੰਦ ਨਹੀਂ, ਝਗੜਾਲੂ ਨਹੀਂ' (ਰੋਬਿਨਸਨ, 36)।

¹¹ਵੈਬਸਟਰ'ਜ਼ ਅਨਅਬ੍ਰਿਜ਼ਡ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ, 1983 ਜਿਲਦ: s.v. 'contentious.' ¹²ਪਹਿਲੇ ਤਿੰਨ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਵਾਕ ਅੰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿਓ। ਭਲਾ ਅਜਿਹਾ ਆਦਮੀ ਗਾਲੀ ਗਲੋਚ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਝਗੜਾ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇਗਾ? ਭਲਾ ਅਜਿਹਾ ਆਦਮੀ ਦਬਾਅ ਨਾਲ ਨਰਮ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ? ¹³ਨਾ ਪੈਸੇ ਦਾ ਲੋਭੀ (ਯੂ.: *aphilarguron*)-'ਦੌਲਤ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ, ਲਾਲਚੀ ਨਹੀਂ' (ਥੋਅਰ, 89); 'ਲੋਭੀ ਨਹੀਂ' (ਰੋਬਿਨਸਨ, 113)। ¹⁴ਨਵਾਂ ਚੇਲਾ (ਯੂ.: *neophutos*)-'... ਨਵਾਂ ਨਵਾਂ ਬਣਿਆ, ... ਨੌਸਿਖੀਆ, ... ਨਵਾਂ ਮੁਰੀਦ ... ਜਿਹੜਾ ਹੁਣੇ ਹੁਣੇ ਮਸੀਹੀ ਬਣਿਆ ਹੋਵੇ' (ਥੋਅਰ, 424)। ¹⁵ਮਨਮਤੀਆ (ਯੂ.: *authades*)-'ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਜਿੱਦੀ, ਢੀਠ' (ਥੋਅਰ, 83); '... ਆਤਮਸੰਤੁਸ਼ਟ; ... ਅੜੀਅਲ' (ਰੋਬਿਨਸਨ, 106)। ¹⁶ਕ੍ਰੋਧੀ (ਯੂ.: *orgilos*)-'ਝੱਟ ਗੁੱਸਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਚਿੜਚਿੜਾ' (ਵਾਲਟਰ ਬਾਉਰ, *ਏ ਗ੍ਰੀਕ-ਇੰਗਲਿਸ਼ ਲੈਕਸਿਕਨ ਆਫ਼ ਦ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਐਂਡ ਅਦਰ ਅਰਲੀ ਕ੍ਰਿਸਚਿਅਨ ਲਿਟਰੇਚਰ* ਜ਼ਿਲਦ ਦੂਜੀ, ਸੇਧ, ਸੰ. ਵਿਲੀਅਮ ਐਫ਼. ਅਰਡਟ ਐਂਡ ਐੱਫ਼ ਰਿੰਗਰਿਕ [ਸ਼ਿਕਾਗੋ: ਯੂਨਿਵਰਸਟੀ ਆਫ਼ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਪ੍ਰੈਸ, 1957], 583); 'ਕ੍ਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਗਰਮਮਿਜਾਜ਼' (ਥੋਅਰ, 452)। ¹⁷ਇਕ ਹੀ ਪਤਨੀ ਦਾ ਪਤੀ (ਯੂ.: *mias gunaikos andra*)-ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿਚ 'ਇਕ ਔਰਤ ਦਾ ਆਦਮੀ।' ¹⁸ਜੇ. ਡਬਲਯੂ. ਮੈਕਗਰਵੇ, 'ਚਰਚ ਗਵਰਨਮੈਂਟ,' *ਦ ਮਿਜ਼ੋਰੀ ਕ੍ਰਿਸਚਿਅਨ ਲਿਟਰੇਚਰਜ਼, 1889-91* (ਸੇਂਟ ਲੂਈਸ: ਕ੍ਰਿਸਚਿਅਨ ਪਬਲਿਸਿੰਗ ਕੰ., 1892), 191. ¹⁹ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਮੇਲ ਖਾਂਦੇ ਹੋਣੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ, ਜੇ ਕਿਸੇ ਐਲਡਰ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਵੇ? ਕੀ ਉਸ ਨੂੰ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਕੀ ਉਸ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਘਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ? ਕੀ ਉਸ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਕੌਂਸਲਿੰਗ ਦੇਣ ਦੇ ਹਲਾਤ ਵਿਚ (ਰੁਕਾਵਟ ਆਵੇਗੀ)? ਜੇ ਕਿਸੇ ਵਿਚ ਯੋਗਤਾ ਤਾਂ ਹੋਵੇ ਪਰ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਐਲਡਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਜੇ ਐਲਡਰ ਦੀ ਪਤਨੀ ਤਾਂ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹੋਵੇ ਪਰ ਉਸਦੇ ਦੋਵੇਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਬੱਚੇ ਮਾਰੇ ਜਾਣ? ਕੀ ਹੁਣ ਉਸ ਵਿਚ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਰਹੀ? ਜੇ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਮੰਡਲੀ ਨੂੰ ਲੱਗੇ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ ਉਹਦੇ ਲਈ ਸੇਵਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਤੇ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ ਸਿਆਣਪ ਹੋਵੇਗੀ? ²⁰ਪਰਹੇਜ਼ਗਾਰ (ਯੂ.: *nephalios*)-'... ਸੰਜੀਦਾ, ... ਸਰਾਬ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ... ਜਾਂ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਇਸ ਦੀ ਬੇਹੱਦ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ' (ਥੋਅਰ, 425); '... ਮਰਿਆਦਾ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ, ਚੋਕਸ, ਖਬਰਦਾਰ' (ਰੋਬਿਨਸਨ, 480)।

²¹ਸੁਰਤ ਵਾਲਾ (ਯੂ.: *sophron*)-'... ਤੰਦਰੁਸਤ ਸੋਚ ਵਾਲਾ, ਵਿਵੇਕੀ, ਆਪਣੀਆਂ ਖਾਹਿਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਜੋਸ਼ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ, ਆਪਣੇ ਉੱਤੇ ਕਾਬੂ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ, ਸੰਜਮੀ' (ਥੋਅਰ, 613); 'ਠੋਸ ਤਰਕ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਜਜ਼ਬਾਤਾਂ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ... ਸੰਜਮੀ, ਸੰਤੁਲਤ, ਖਾਹਿਸ਼ਾਂ, ਜਜ਼ਬਾਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਨ ਵਿਚ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ' (ਰੋਬਿਨਸਨ, 707)। ²²ਨੈਕ ਚਲਣ (ਯੂ.: *kosmios*)-'ਇਖ਼ਲਾਕ ਵਿਚ, ਸੁਵਿਵਸਥਿਤ, ਸੁਗੜ, ਮਰਿਆਦਿਤ' (ਰੋਬਿਨਸਨ, 409); 'ਸੁਵਿਵਸਥਿਤ, ਖੁਸ਼ਨੁਮਾ ... ਚਜ ਆਚਾਰ ਵਾਲਾ, ਸਾਵੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜੀਣ ਵਾਲਾ' (ਥੋਅਰ, 356)। ²³ਪਰਾਹੁਣਚਾਰ (ਯੂ.: *philoxenos*)-'... ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਲਈ ਦਿਆਲੂ, ਪ੍ਰਾਹੁਣਚਾਰ' (ਥੋਅਰ, 654); 'ਪਰਦੇਸੀਆਂ ਨਾਲ ਪਿਆਰ

ਕਰਨ ਵਾਲਾ'' (ਰੋਬਿਨਸਨ, 763)।²⁴ਉੱਟੇ ਫ਼ੋਸਟਰ, ਸਕ੍ਰਿਪਚਰਲ ਗਵਰਨਮੈਂਟ ਆਫ਼ ਦ ਚਰਚ (ਡਿਲਾਈਟ, ਆਰਕੈਂਸਾ: ਗੋਸਪਲ ਲਾਈਟ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰ., 1948), 16-17. ²⁵ਸਿਖਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ (ਯੂ.: *didaktikos*)-''ਸਿਖਾਉਣ ਵਿਚ ਮਾਹਿਰ ਅਤੇ ਤਿਆਰ ... ਜਿਹੜਾ ਗੁਣ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਿਖਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ'' (ਥੋਅਰ, 144)।²⁶ਸੈਕਗਰਵੇ, ''ਚਰਚ ਗਵਰਨਮੈਂਟ'', 193. ²⁷ਸੀਲ ਸੁਭਾਅ (ਯੂ.: *epieikes*)-''ਖੁਸ਼ਨੁਮਾ, ਯੋਗ ... ਨਿਆਂਸੰਗਤ, ਬੇਦਾਗ਼, ਹਲੀਮ'' (ਥੋਅਰ, 238)।²⁸ਘਰ (ਯੂ.: *oikou*, ਜੋ *oikos* ਦਾ ਸਬੰਧਕਾਰਕ ਹੈ)-''ਮਕਾਨ ... ਕੋਈ ਵੀ ਰਹਿਣ ਦੀ ਥਾਂ ... ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਆਪਣਾ ਟਿਕਾਣਾ ਬਣਾ ਲਿਆ ਹੋਵੇ, ਕਿਸੇ ਦਾ ਵੱਸਿਆ ਹੋਇਆ ਟਿਕਾਣਾ, ਟਿਕਾਣਾ ... ਮਕਾਨ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਇਕ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸਭ ਲੋਕ, ਖਾਨਦਾਨ ... ਇਕ ਆਦਮੀ ਦੀ ਔਲਾਦ ...'' (ਥੋਅਰ, 441)।²⁹ਪ੍ਰਬੰਧ (ਯੂ.: *proistamenon* ਜੋ *proistemi* ਦਾ ਵਰਤਮਾਨ ਕ੍ਰਿਦੰਤ ਹੈ)-''ਦੇ ਉੱਪਰ ਹੋਣਾ, ਚਲਾਉਣਾ, ... ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਨਾ, ਮਿਹਨਤੀ ਹੋਣਾ, ਅਭਿਆਸ ਕਰਨਾ, ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਾ'' (ਰੋਬਿਨਸਨ, 620); ''ਰਖਵਾਲਾ ਜਾਂ ਸਰਪਤਰ ਹੋਣਾ ... ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਕਰਨਾ, ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ'' (ਥੋਅਰ, 539)।³⁰ਵੱਸ ਵਿਚ (ਯੂ.: *hupotage, hupotasso* ਤੋਂ ਦੋ ਅਨਿਸਚਿਤ ਭੂਤਕਾਲ ਕ੍ਰਿਆਰੂਪ ਕਰਮਵਾਚ)-ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਇਹ ਕਰਮਵਾਚ ਹੈ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਆਪਣੇ ਅਦਰਸ਼ ਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨਣ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ; ਅਫ਼ਸੀਆਂ 6:4; ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 3:21. ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੀ ''ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਵੱਸ ਵਿਚ ਕਰਨਾ ... ਮਤਹਿਤ ਕਰਨਾ, ਅਧੀਨ ਬਣਾਉਣਾ; ... ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਹੋਣਾ'' ਹੈ (ਰੋਬਿਨਸਨ, 752); ''ਕਿਸੇ ਦੇ ਵੱਸ ਵਿਚ ਹੋਣਾ; ਕਿਸੇ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਸੀਹਤ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ'' (ਥੋਅਰ, 645)।³¹ਗੰਭੀਰਤਾ (ਯੂ.: *semmotes*)-''ਗੰਭੀਰਤਾ, ਸ਼ਾਂਤ, ਸ਼ਾਨ, ਪਵਿੱਤਰਤਾ; ਸਨਮਾਨ, ਈਮਾਨਦਾਰੀ, ਸ਼ੁੱਧਤਾ'' (ਥੋਅਰ, 573)।³²ਥੋਅਰ, 511. ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਆਉਣ ਲਈ ਇੰਜੀਲ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਜੋੜਨ ਲਈ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰ ਬਾਰ ਹੋਈ ਹੈ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 4:4; 15:9)। ਅਜਿਹਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਬਪਤਿਸਮੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣ ਤਕ ਲੈ ਆਉਂਦਾ ਹੈ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 2:37-42, 47; 5:14)।³³ਬਦਚਲਣੀ (ਯੂ.: *asotia*)-''ਅਯਾਸ਼ੀ, ਰੰਗਰਲੀਆਂ, ਦੰਗਾ'' (ਰੋਬਿਨਸਨ, 104); ''... ਠੁਕਰਾਏ ਹੋਏ ਆਦਮੀ ਦੀ ਗੱਲ, ਜਿਹੜਾ ਬਚਾਇਆ ਨਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੋਵੇ ... ਬਿਨਾਂ ਸੁਧਾਰ ਦੇ ... ਤਿਆਗਿਆ ਹੋਇਆ ਕਾਮੀ, ਜੀਵਨ; ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਚਰਿੱਤਰ, ਫਜ਼ੂਲ ਖਰਚੀ'' (ਥੋਅਰ, 82)।³⁴ਢੀਠ (ਯੂ.: *anupotaktos*)-''ਕਾਬੂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਹੁਕਮ ਨਾ ਮੰਨਣ ਵਾਲਾ, ਬੇਲਗਾਮ, ਜਿੱਦੀ'' (ਥੋਅਰ, 52)।³⁵ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੀ ਹੋਰ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਡੇਟਨ ਕੀਸੀ ਦੀ ਕਿਤਾਬ *ਏ ਹੀ-ਇਵੇਲਿਊਸਨ ਆਫ਼ ਦ ਐਲਡਰਸ਼ਿਪ* (ਅਥਿਲੇਨ, ਟੈਕਸਸ: ਕੁਆਲਟੀ ਪਬਲਿਕੇਸ਼ਨ, 1967), 30-36. ³⁶ਨੇਕਨਾਮ (ਯੂ.: *marturia*)-''ਇਕ ਨੈਤਿਕ ਅਰਥ ਵਿਚ ਜਿਹੜਾ ਕਿਸੇ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਬਾਰੇ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇ'' (ਥੋਅਰ, 391)।³⁷ਫ਼ੋਸਟਰ, 22. ³⁸ਨੋਕੀ ਦਾ ਪ੍ਰੇਮੀ (ਯੂ.: *philagathon*)-''... ਭਲਿਆਈ ਦਾ ਚਾਹੁਣ ਵਾਲਾ'' (ਥੋਅਰ, 653); ''... ਭਲਿਆਈ, ਸਹੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕਰਨ ਵਾਲਾ'' (ਰੋਬਿਨਸਨ, 761)।³⁹ਧਰਮੀ (ਯੂ.: *dikaios*)-''ਜਿਹਦਾ ਜੋ ਬਣਦਾ ਹੋਵੇ ਉਹ ਦੇਣਾ ... ਦੁਜਿਆਂ ਦਾ ਨਿਰਪੱਖ ਨਿਆਂ ਕਰਨਾ, ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਲੂਕ ਵਿਖਾ ਕੇ'' (ਥੋਅਰ, 149); ''... ਨਿਆਂ ਭਰੇ ਢੰਗ ਨਾਲ, ਜਿਵੇਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਸਹੀ ਨਿਆਂ ਕਰਨਾ'' (ਰੋਬਿਨਸਨ, 185)।⁴⁰ਪਵਿੱਤਰ (ਯੂ.: *hosios*)-''ਜਿਹੜਾ ਪਾਪ ਨਾਲ ਦੂਸ਼ਿਤ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਬੁਰਿਆਈ ਤੋਂ ਦੂਰ, ਹਰ ਨੈਤਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਸ਼ੁੱਧ, ਪਵਿੱਤਰ, ਧਰਮੀ'' (ਥੋਅਰ, 456)।

⁴¹ਸੰਜਮੀ (ਯੂ.: *egkrates*)-''ਵੱਸ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣਾ, ਕਾਬੂ ਕਰਨਾ, ਅਧੀਨ ਕਰਨਾ, ਰੋਕਣਾ ... ਆਪਣੇ ਉੱਤੇ ਕਾਬੂ ਰੱਖਣਾ, ਸੰਜਮ, ਆਤਮ ਸੰਜਮੀ'' (ਥੋਅਰ, 167)।⁴²ਫ਼ੋਸਟਰ, 26. ⁴³ਏ. ਐਲ. ਡੈਵਨੀ, *ਦ ਚਰਚ ਐਂਡ ਇਟਸ ਐਲਡਰਜ਼* (ਆਸਟਿਨ, ਟੈਕਸਸ: ਪ੍ਰੈਸ ਆਫ਼ ਵੈਨ ਬੋਕਮੈਨ-ਜੋਨਸ ਕੰ., 1941), 48. ⁴⁴ਐਲਡਰਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਤੇ ਵਾਧੂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕੀਸੀ, *ਏ ਹੀ-ਇਵੇਲਿਊਸਨ ਆਫ਼ ਦ ਐਲਡਰਸ਼ਿਪ*, 11-24 ਵਿਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ⁴⁵ਰਾਨ ਡੀ. ਸਮਦਰਮੈਨ, ''ਡੀਕਨ'ਜ਼ ਵਰਕ ਐਂਜ਼ ਰਿਫਲੈਕਟਡ ਇਨ ਦ ਅਰਲੀ ਚਰਚ'', *ਕ੍ਰਿਸਚਿਅਨ ਬਾਈਬਲ ਟੀਚਰ* (ਜੁਲਾਈ 1974): 284. ⁴⁶ਡੀਕਨ (ਯੂ.: *diakono*)-''ਸਮਦਰਮੈਨ ਨੇ ਸੇਵਾ ਲਈ ਹੋਰ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਡਾਇਆਕੋਨੀਆ ਨੂੰ ਉਸ ਸੇਵਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਿਹੜੀ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਕਾਰਣ ਭਾਵ ਸਵੇ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ'' (ਸਮਦਰਮੈਨ, 284)।⁴⁷ਗੰਭੀਰ (ਯੂ.: *semmos*)-''... ਭੈਅ ਯੋਗ, ਉਜਨੀਕ, ਸਨਮਾਨਯੋਗ, ... ਗੰਭੀਰ, ਵਿਚਾਰਯੋਗ'' (ਐਬਟ-ਸਮਿਥ, 404); ''ਚਰਿੱਤਰ ਲਈ ਸਨਮਾਨਯੋਗ,

ਆਦਰਯੋਗ ਹੋਣਾ'' (ਥੋਅਰ, 573); ''ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਆਦਰਯੋਗ, ਸਨਮਾਨਯੋਗ, ਗੰਭੀਰ, ਇੱਜ਼ਤਦਾਰ'' (ਰੋਬਿਨਸਨ, 659)।⁴⁸ਦੇ ਜ਼ਬਾਨਾ (ਯੂ.: *me dilogous*, ਜਿਹੜਾ *dilogos* ਤੋਂ ਨਿਕਲਿਆ ਹੈ)-''ਇੱਕੋ ਗੱਲ ਦੇ ਵਾਰ ਕਹਿਣਾ, ਦੁਹਰਾਉਣਾ ... ਦੋਗਲਾ, ਇਕ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਕਹਿਣਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੋਰ (ਥੋਖਾ ਦੇਣ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ) (ਥੋਅਰ, 152); ''... ਕਹਿਣਾ ਕੁਝ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਕੁਝ ਹੋਰ ਹੋਣਾ'' (ਰੋਬਿਨਸਨ, 186)।⁴⁹ਬਹੁਤ ਮੈਅ ਪੀਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ (ਯੂ.: *me oino pollo prosechontas*)-ਮੂਲ ਵਿਚ ''ਸ਼ਰਾਬ ਵਿਚ ਦੇਰ ਲਾਉਣ [ਜਾਂ ਜੁੜਿਆ ਰਹਿਣ] ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ।'' ''ਇਹ ਇਸ ਕੰਮ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਕੰਮ ਦੇ ਅੱਗੇ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ (*prosecho*) ਵਿਚ ਵੀ ''ਵੱਲ ਆਪਣਾ ਮਨ ਮੋੜਨ'' ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ (ਐਬਟ-ਸਮਿਥ, 385)।⁵⁰ਬੁਠੀ ਕਮਾਈ (ਯੂ.: *me aischrokerdeis*)-''ਨਜਾਇਜ਼ ਫਾਇਦਾ ਪਾਉਣ ਦਾ ਚਾਹਵਾਨ'' (ਰੋਬਿਨਸਨ, 18-19); ''ਖੋਟੀ ਕਮਾਈ ਪਾਉਣ ਦਾ ਚਾਹਵਾਨ, ਧਨ ਦਾ ਲੋਭੀ'' (ਥੋਅਰ, 17)।

⁵¹ਭੇਤ (ਯੂ.: *musterion*)-''ਇੰਜੀਲ, ਮਸੀਹੀ ਕਾਲ ਦਾ ਭੇਤ, ਜਿਹੜਾ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਗੁਪਤ ਸੀ ਅਤੇ ਆਖਰੀ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ'' (ਰੋਬਿਨਸਨ, 473-74); ''ਮਸੀਹ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਬਚਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਖ਼ੁਦਾ ਦੀ ਯੋਜਨਾ, ਜਿਹੜੀ ਪਹਿਲਾਂ ਗੁਪਤ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ'' (ਥੋਅਰ, 420)।⁵²ਅੰਤਹਕਰਣ (ਯੂ.: *suneidesis*)-''ਭਲਿਆਈ ਅਤੇ ਬੁਰਿਆਈ ਵਿਚ ਫ਼ਰਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮਨ ਜਿਹੜਾ ਭਲਿਆਈ ਕਰਨ ਨੂੰ ਉਕਸਾਉਂਦਾ ਅਤੇ ਬੁਰਿਆਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮਨ੍ਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਭਲਿਆਈ ਦੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਬੁਰਿਆਈ ਦੀ ਨਿੰਦਾ; ...'' (ਥੋਅਰ, 602)।⁵³ਏ. ਟੀ. ਰਾਬਰਟਸਨ, *ਵਰਡ ਪਿਕਚਰਜ਼ ਆਫ਼ ਦ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ*, ਜਿਲਦ ਚੌਥੀ (ਨਿਊ ਯਾਰਕ: ਹਾਰਪਰ ਐਂਡ ਬੁਦਰਜ਼, 1932), 574. ⁵⁴ਨਿਰਦੋਸ਼ (ਯੂ.: *anegkletos*)-''ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਿਸਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਨਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੋਵੇ, ਨਿੰਦਿਆ ਰਹਿਤ, ਬੇਇਲਜ਼ਾਮ, ਬੇਕਸੂਰ'' (ਥੋਅਰ, 44)।⁵⁵ਪਰਖਣਾ (ਯੂ.: *dokimazesthosan*, ਵਰਤਮਾਨ ਆਗਿਆਵਾਚਕ, ਕਰਮਵਾਚ, *dokimazo* ਦਾ ਅਨੁਪੁਰਸ਼ ਬਹੁਵਚਨ)-ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਇਹ ਇਕ ਆਗਿਆਵਾਚਕ ਹੈ, ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ''ਪਰਖਿਆ ਜਾਣਾ'' ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਹੋਵੇ। *ਡੋਕੀਮੇਜ਼ੋਸ* ਦਾ ਅਰਥ ''ਜਾਚ ਕਰਨਾ, ... ਪਰਖ ਕਰਨਾ ... ਜਿਵੇਂ ਅੱਗ ਨਾਲ ... ਜਾਚਣ, ਪਰਖ ਕਰਨ, ਪਸੰਦ ਕਰਨ, ਪਰਖ ਕਰਨ ਲਈ'' (ਰੋਬਿਨਸਨ, 188)।⁵⁶ਪ੍ਰਬੰਧ (ਯੂ.: *proistemi*)-''ਦੇ ਉੱਪਰ ਹੋਣਾ, ਸੰਚਾਲਨ ਕਰਨਾ, ... ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣਾ, ਮਿਹਨਤੀ ਹੋਣਾ, ਅਭਿਆਸ ਕਰਨਾ, ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਾ'' (ਰੋਬਿਨਸਨ, 620); ''ਰੱਖਿਆਤ ਜਾਂ ਸਰਵਰੱਖ ਹੋਣਾ ... ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਕਰਨਾ, ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ'' (ਥੋਅਰ, 539)।⁵⁷ਵਧਿਆ (ਯੂ.: *kalos*)-''... ਖ਼ੂਬਸੂਰਤੀ ਨਾਲ, ... ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤਾਂ ਜੋ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਾ ਮਿਲੇ; ਆਦਰਯੋਗ ਢੰਗ ਨਾਲ, ਸਨਮਾਨ ਨਾਲ'' (ਥੋਅਰ, 323)।⁵⁸ਤੀਵੀਆਂ (ਯੂ.: *gunaikas*, ਜੋ *gune* ਤੋਂ ਲਿਆ ਕਰਮਕਾਰਕ ਬਹੁਵਚਨ ਹੈ)-''... ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਮਰ ਦੀ ਔਰਤ, ਕੁਆਰੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਵਿਹਾਉਤਾ ਜਾਂ ਵਿਧਵਾ ... ਜਾਂ ਪਤਨੀ [ਵੇਖੋ 1 ਕੁਰਿੰ. 7:3, 10, 13]-ਮੰਗਣੀ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਔਰਤ [ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 1:20, 24]'' (ਥੋਅਰ, 123)।⁵⁹ਉੱਗਲ ਕਰਨਾ (ਯੂ.: *me diabolous*)-''ਬਦਨਾਮੀ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦਿ, ... ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾਉਣਾ'' (ਥੋਅਰ, 135); ''ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾਉਣ ਵਾਲਾ, ਨਿੰਦਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲਾ'' (ਰੋਬਿਨਸਨ, 168)।⁶⁰ਰੋਬਰਟਸਨ, 575.

⁶¹ਗੰਭੀਰ (ਯੂ.: *nephalios*; ਐਬਟ-ਸਮਿਥ)-''... ਸੰਜੀਦਾ, ... ਸ਼ਰਾਬ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ... ਜਾਂ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਇਸ ਦੀ ਬੇਹੱਦ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ'' (ਥੋਅਰ, 425); ''... ਮਰਿਆਦਾ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ... ਚੌਕਸ, ਖ਼ਬਰਦਾਰ'' (ਰੋਬਿਨਸਨ, 480)।⁶²ਜੋਮਸ ਬਰਟਨ ਕਾਫ਼ਮੈਨ, *1 ਐਂਡ 2 ਥਿੰਸਲੋਨਿਅਨ*, 1 ਐਂਡ 2 ਤਿਮੋਥੀ, *ਟਾਈਟਸ ਐਂਡ ਫਿਲੋਮੋਨ* (ਆਸਟਿਨ, ਟੈਕਸਾਸ: ਫ਼ਰਮ ਫ਼ਾਉਂਡੇਸ਼ਨ ਪਬਲਿਕੇਸ਼ਨ ਹਾਊਸ, 1978), 182-84. ⁶³ਦ ਪੁਲਪਿਟ ਕੌਮੋਂਟਰੀ, ਸੇਧ. ਐਚ. ਡੀ. ਐਮ. ਸਪੈਨਸ ਐਂਡ ਜੇਜ਼ਫ਼ ਐਸ. ਐਕਸੈੱਲ (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ਿਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਂਸ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰ., 1950), 21:53 ਵਿਚ ਏ ਸੀ ਹਾਰਵੇ, ''1 ਤਿਮੋਥੀ।'' ⁶⁴ਸਮਦਰਮੈਨ, 284-85. ⁶⁵ਵਤਣਾ (ਯੂ.: *anastrepho*)-''ਉਲਟਾ ਦੇਣਾ, ਇਨਕਲਾਬ ... ਉਲਟਾ ਦੇਣਾ, ਵਿਹਾਰ ਕਰਨਾ, ... ਖ਼ੁਦਾ ਦੇ ਘਰ ਵਿਚ, ... ਨਿਸਚਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਰਥ ਵਿਚ ... ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਨਿਮਰਤਾ ਵਾਲਾ ਵਿਹਾਰ ਕਰਨਾ, 1 ਤਿਮੋ. 3:15 ... ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਵਿਚ ਸ਼ੁੱਧ ਮਨ ਰਹਿਣਾ ...'' (ਅਰੰਡਟ ਐਂਡ ਰਿੰਗਰਿਕ, 60-61)।⁶⁶ਵਿਲੀਅਮ ਬਾਰਕਲੇ, *ਦ ਲੈਟਰਜ਼ ਟੂ ਤਿਮੋਥੀ*,

ਟਾਈਟਸ ਐਂਡ ਫਿਲੋਸੋਫੀ, ਦ ਡੋਅਲੀ ਸਟਡੀ ਬਾਈਬਲ ਸੀਰੀਜ਼, (ਫਿਲਾਡੈਲਫੀਆ: ਵੇਸਟਮਿੰਨਸਟਰ ਪ੍ਰੈਸ, 1960), 102-3. ⁶⁷ਸ਼ੌਕ ਨਹੀਂ (ਯੂ.: *omologoumenos*)-'ਸਭ ਦੀ ਮਜਦੂਰੀ ਨਾਲ, ਮੰਨਣ ਨਾਲ, ਬਿਨਾਂ ਝਿੜਕ ਦੇ' (ਬੇਅਰ, 446)। ⁶⁸ਗੀਭੀਰ (ਯੂ.: *megas*)-'ਬੜਾ ... ਬਹੁਤਾਇਤ ਵਿਚ ... ਕੁਦਰਤੀ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਮਨ ਉੱਤੇ ਡੂੰਘਾ ਅਸਰ ਕਰਨਾ ... ਵੇਖਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜੋ ਤਾਰੀਫ਼ ਅਤੇ ਹੈਰਾਨੀ ਲਈ ਉਕਸਾਉਂਦਿਆਂ ਹਨ ... ਜਿਵੇਂ ਯੋਗਤਾ, ਗੁਣ, ਅਧਿਕਾਰ, ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਲੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ... ਯਿਸੂ ਭਾਵ ਮਸੀਹ ਦੀ ਜਲਾਲੀ ਸਖ਼ਸੀਅਤ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ... ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਸਰਵੋਤਮ ਅਸਰ ... ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਲਈ ਹਦੋਂ ਵੱਧ ਮਾਣ ... ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ' (ਬੇਅਰ, 594-95)। ⁶⁹ਦੇਹ ਵਿਚ ਮਸੀਹ ਦੇ ਪਰਗਟ ਹੋਣ ਅਤੇ ਆਤਮਾ ਵਿਚ ਉੱਪਰ ਉਠਾਏ ਜਾਣ ਬਾਰੇ, ਵਿਲੀਅਮ ਹੈਂਡਰਿਕਸਨ ਕਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, "'ਦੇਹ' ਅਤੇ 'ਆਤਮਾ' ਦਾ ਮੇਲ ਲਿਖਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਮੁਤਾਬਕ ਹੈ। ਧਿਆਨ ਦਿਓ: 'ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ ਦੇਹਧਾਰੀ ਹੋਇਆ; ਅਤੇ ਕਿਰਪਾ ਅਤੇ ਸਚਿਆਈ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਕੇ ਸਾਡੇ ਵਿਚਕਾਰ ਡੇਰਾ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਅਸਾਂ ਉਸਦੀ ਅਜਿਹੀ ਮਹਿਮਾ ਵੇਖੀ ਜਿਹੀ ਪਿਤਾ ਦੇ ਇਕਲੋਤੇ ਦੀ। ... ਅਤੇ ਯੂਹਨਾ ਨੇ ਇਹ ਸਾਖੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮੈਂ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਕਬੂਤਰ ਦੀ ਨਿਆਈਂ ਅਕਾਸ਼ੋਂ ਉੱਤਰਦੇ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਉੱਤੇ ਠਹਿਰਿਆ'" (ਯੂਹਨਾ 1: 14, 32; ਤੁਲਨਾ 3: 34)। ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਤੋਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਸਾਹ ਪਾ ਕੇ (ਜ਼ਬੂਰ 2: 2; 45: 7; ਮੱਤੀ 3: 16; ਮਰਕੁਸ 1: 10; ਲੂਕਾ 3: 22; ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 4: 27; 10: 38) ਉਹ 'ਦੇਹਧਾਰੀ' (ਕਮਜ਼ੋਰ ਮਨੁੱਖੀ ਸੁਭਾਅ) ਹੋਣ ਤੋਂ, ਮੋਅਜਜ਼ੇ ਕਰਨ, ਭੂਤਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਆਦਿ ਵਿਚ ਯੋਗ ਸੀ (ਮੱਤੀ 12: 28)। ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਉਸਦਾ ਨਿਆਂ ਕਾਇਮ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਨੇ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਕਿਸੇ ਪਾਪੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਦੇਣੀ ਸੀ (ਯੂਹਨਾ 9: 31)। ਅਰ ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਮੁਰਦਿਆਂ ਦੇ ਜੀ ਉੱਠਣ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਆਤਮਾ ਨੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਖ਼ੁਦਾ ਦਾ ਬੇਟਾ ਹੈ (ਗੋਮੀਆਂ 1: 4)'' (ਵਿਲੀਅਮ ਹੈਂਡਰਿਕਸਨ, *ਦੇ ਕਮੈਂਟਰੀ ਆਨ 1 ਐਂਡ 2 ਤਿਮੋਥੀ ਐਂਡ ਟਾਈਟਸ* [ਲੰਦਨ: ਦ ਬੈਨਰ ਆਫ਼ ਦ ਟਰੂਥ ਟਰਸਟ, 1964], 140)। ⁷⁰ਅਲੈਗਜ਼ੈਂਡਰ ਕੈਂਪਬੈਲ, 'ਜਸਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੋਰੇਨੇਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਦ ਮਸਾਯਾਹ,' *ਦੇ ਕਲੈਕਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਓਰਿਜਨਲ ਸਰਮਨ* (ਲੁਈਸਵਿੱਲੇ, ਕੈਂਟਕੀ.: ਮੋਰਟੋਨ ਐਂਡ ਗ੍ਰਿਸਵੈਲਡ, 1851), 438.